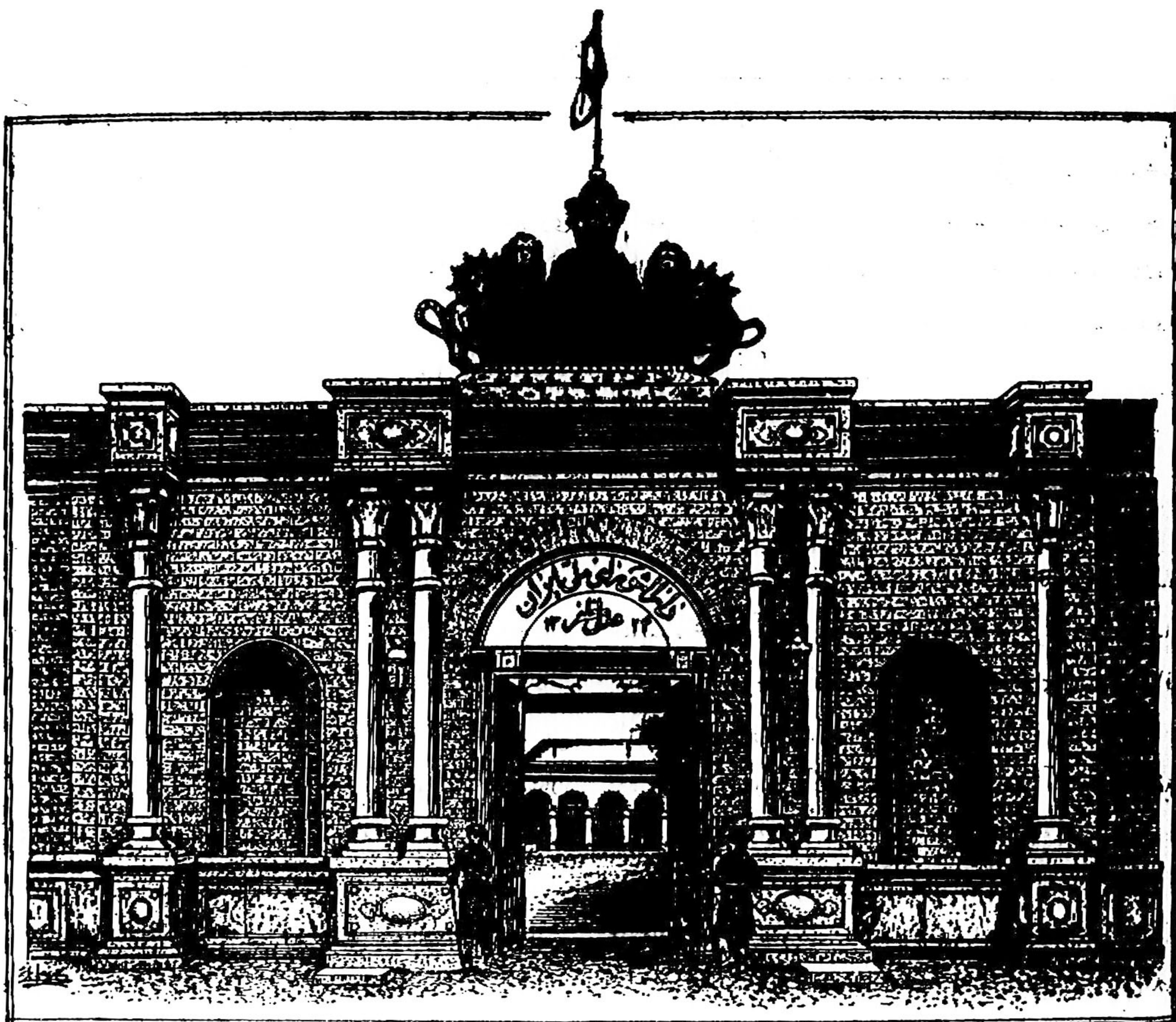

دوره ششم تقنینیه

<p>جلسه ۲۳۸</p>	<h1>مذاکرات مجلس</h1>	<p>شماره ۲۰۳</p>
<p>تاریخ تأسیس آذر ۱۳۰۵ جلسه پنج شنبه ۱۴ اردیبهشت ماه ۱۳۰۷ مطابق ۱۴ ذی‌قعدة الحرام ۱۳۴۶</p>	<p>مندرجات فقط شامل مذاکرات مشروح جلسات مجلس شورای ملی خواهد بود پس از ختم هر جلسه کلیه مذاکرات در يك شماره منتشر میشود. مطبعة مجلس</p>	<p>قیمه اشتراك داخله ایران سالبانه ده تومان خارج « دوازده تومان قیمه تك شماره يك قران</p>

الی صفحه	از صفحه	عنوان
۴۲۶۳	۴۲۶۲	تصویب مرخصی آقایان ذوالقدر - اعتبار - طلوع
۴۴۸۸	۴۲۶۳	بقیه مذاکرات نسبت به لایحه تعرفه گمرکی و تصویب آن
۴۳۱۶	۴۲۸۸	قانون تعرفه گمرکی و اجازه انعقاد قرار داد گمرکی و تصویب آن

مذاکرات مجلس

دوره ششم تقنینیه

صورت مشروح مجلس پنج شنبه ۱۳ اردی بهشت ۱۳۰۷ مطابق ۱۲ ذی قعدة الحرام ۱۳۴۶

جلسه ۲۳۱

غائبین با اجازه جلسه قبل
 آقابین انگهبان - حیدری مگری - دهستانی - امیر
 تیمور کلایلی - افسر - آقا زاده سبزواری - فرزند
 میرزا عبدالله خان وثوق - امامی خوئی - جهانشاهی

(مجلس سه ساعت قبل از ظهر
 بریاست آقای پیرنیا تشکیل گردید)
 (صورت مجلس بوم سه شنبه یازدهم اردی بهشت
 را آقای دولتشاهی قرائت نمودند)

اسکندری - سلطان محمد خان عامری - افعمی

غائبین بی اجازه جلسه قبل

آقایان اسدی - ذوالقدر - اعظمی - قوام شیرازی

حاج حسن آقا ملک - میرزا حسنخان وثوقی - حاج

غلامحسین ملک

دیر آمدگان با اجازه جلسه قبل

آقایان روحی - دشقی - میر ممتاز - محمد ولی میرزا

عدل - جوانشیر - بچی خان زنگنه

دیر آمدگان بی اجازه جلسه قبل

آقایان عراقی - مرتضی قلبیخان بیات - شریعت زاده

آقا سید حسن نقی زاده

رئیس - آقا سید یعقوب

آقا سید یعقوب - آقای ذوالقدر را غائب بی

اجازه نوشته اند در صورتیکه آقایان مسبقند که ایشان

ناخوش هستند نمیدانم چطور شده که بی اجازه نوشته اند

رئیس - آقای محقق

محقق - بنده هم راجع به آقای ذوالقدر میخواستم

عرض کنم که آقای آقا سید یعقوب فرمودند

رئیس - صورت مجلس ابرادی ندارد

(گفتند - خبر)

رئیس - صورت مجلس تصویب شد چند فقره خبر از

کبیسون عرابض و مرخصی رسیده است قرائت میشود

(اینطور خوانده شد)

نماینده محترم آقای ذوالقدر از تاریخ ۲۳ دی الی

دهم بهمن تقاضای تمدید مرخصی کرده بودند مطابق

شرحی که نوشته اند و ضمیمه این خبر است کبیسون

عذر ایشانرا موجه تشخیص داده با تقاضای ایشان موافق

اینک خبر آرا تقدیم مینماید

رئیس - آقای فیروز آبادی

فیروز آبادی - بنده میخواستم تذکراً عرض کنم که

بنده هیچوجه نمیتوانم با این مرخصی ها موافقت کنم

و چندی بود سکوت کرده بودم ولی از این به بعد دیگر

نیتوانم سکوت کنم و در تمام مرخصی ها بدون استثناء

مخالفت میکنم

زوار مخبر کبیسون عرابض - اگر ابراد نمایند محترم

راجع مرخصی های آتیه است عرض میکنم این اجازه

والی گذشته است بعلاوه ایشان هم عذر موجه داشته اند

رئیس - آقایانیکه این خبر را تصویب میکنند قیام

فرمایند

(اغلب قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد

مرخصی آقای اعتبار

نماینده محترم آقای اعتبار بوسیله تلگراف توسط

نماینده محترم آقای ملک مدنی از ۱۳ فروردین تقاضای

بیست روز مرخصی کردند کبیسون با تقاضای ایشان موافق

اینک خبر آرا تقدیم مجلس مینماید

رئیس - رأی گرفته میشود باین خبر آقایان موافقین

قیام فرمایند

(اکثر - خاستند)

رئیس - تصویب شد مرخصی آقای طلوع

نماینده محترم آقای طلوع از ۱۴ اردیبهشت الی ۲۸

اردیبهشت ۱۴ روز بعد کسالت اجازه مرخصی نموده آقای

دکتر علائی هم او را تصدیق نموده بنا بر این کبیسون

با تقاضای ایشان موافق اینک خبر آن را تقدیم مجلس

می نماید

رئیس - آقای فیروز آبادی

فیروز آبادی - عرض کنم خوبست آقای طلوع در

همین جا معالجه کنند دکتر هم هست و مجلس هم شریف

می آرند هیچ لزومی ندارد که مدتی تعطیل کنند

زوار - عرض میکنم که البته آقایان نمایندگانت

محترم مسبقند که آقای طلوع بیکی از کسالت های مندی

مبتلا هستند و آقای علائی هم مجبور کرده اند که

ایشان يك مدتی باید راحت کنند لهذا کبیسون هم

عذر ایشان را موجه دانسته و مرخصی ایشان را

تصویب کرد

رئیس - آقایانیکه این خبر را تصویب میکنند

قیام فرمایند

(اکثر قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد آقای دادگر

دادگر - بنده بعد از انعام تعرفه گمرکی عرضی دارم

رئیس - پیشنهاد های راجع به لایحه تعرفه گمرکی

قرائت میشود

(شرح ذیل قرائت شد)

پیشنهاد آقای نقی زاده - پیشنهاد میکنم بجای منعقد

نماید نوشته شود مقاوله و تهیه کرده برای تصویب به

مجلس شورای ملی تقدیم نماید

نقی زاده - بنده در ضمن شور در کلیات هم در

این مطلب اشاره کردم چون مطابق قانون اساسی باید

هرگونه تمهیدات بین المللی که ایران بخواهد منعقد نماید

باید بتصویب مجلس برسد و بدون تصویب مجلس قانونیت

پیدا نمیکند مقصود بنده این است که يك کلمه در این

باب در اینجا نوشته شود که دولت این قرار داد های

گمرکی را مقاوله میتواند بکند و البته شاید امضاء هم

میتواند بکند ولی بعد از امضاء برای اینکه اجرا شود

باید اول مجلس تصویب کند و این مسئله هیچوقت نا

امروز سابقه نداشته است در آتیه ما نباید راه باز کنیم

که بطور کلی اجازه بدهیم قانون اساسی مقصودش این

است که هر وقت دولت يك عهد نامه یا قرار دادی می

بندد باید بمجلس بیاورد و تصویب کند و الا اگر ما

بخواهیم بطور کلی این اجازه را بدهیم ممکن است که يك ترتیبی

پیش بیاید که بوقت دولت بخواهد استقراض کند و

شاید نترسند هم بیش از صدی پنج نباشد و بنده تصور

نمیکم مقصود قانون اساسی این است که هر وقت دولت

بخواهد استقراض کند یا عهد نامه به بندد و هر وقت

که امتیاز میدهد و یا بکنفر خارجی را کنترات میکند

موقوف بتصویب مجلس است البته دولت میتواند عهد

نامه را امضاء نماید ولیکن باید بتصویب مجلس برسد لهذا

بنده يك تغییر می در پیشنهاد خودم میدهم و آن این

است که مقاوله و امضاء نماید ولی بعد باید بتصویب

مجلس برساند و اگر آقایان بخواهند این را هم اجازه

ندهند بنده عرضی ندارم ولی در هر حال باید بتصویب

مجلس برسانند

وزیر مالیه - اظهاراتیکه نماینده محترم فرمودند متکی

بیک اصلی بود که البته قابل تردید نیست ولی با این

مورد مخصوص هیچوجه تطبیق نمیکند این اصل مورد

تصدیق همه است که هر عهد نامه و قرار دادی باید

بتصویب مجلس برسد این متفق علیه است نه تنها هر

عهد نامه یا قرار دادی باید بتصویب مجلس برسد بلکه

خیلی چیز های دیگر هم هست از قبیل مسائل مالی که

البته باید مجلس تصویب کند و هیچ دولتی نمیتواند که

از این اصل کلی انحراف نماید ولی اگر آقا دقت فرمایند

در اینجا ملاحظه خواهند فرمود که مطلب کلکی جداست

يك تعرفه دارای يك حد اقل و يك حدا کثر و دارای

يك صورت مفصل و مطولی است که در مجلس تصویب

میشود و بعد به دولت ماموریت و اجازه داده میشود

که برود بر حسب این قانونی که مجلس گذرانده است و

تصویب کرده است برای اجرای این قانون مقاولات مخصوصی

با طرفهائی بر طبق این اجازه مجلس به بندد و این ابدامنافی

با آن اصل کلی نیست آقایان خاطر نشان است يك قانونی در

مجلس گذشت یعنی قانون اساسی کنترانهای خارجه

و در آنجا ماده داشت که فلان قسمت و فلان قسمت

باید بیاید بمجلس و بقیه شرایط آن را دولت تهیه و

امضاء میکنند این هم مثل همان کنترات خارجی هاست

که مسئله ملیت و حقوقی و قسمت مالیش در مجلس

تصویب میشود و بعد هم يك ماده دارد که باقی شرایط

را دولت بر طبق فلان قانون مصوب خودش منعقد کند

پس این فرمایش که فرمودید مربوط به اینجا نیست و

ما نباید در اینجا يك اشکالاتی تولید کنیم در همه جاها

و تمام مهالك این اصول محری است و بنده مخصوصاً برای

تأیید این مطلب يك چیزی اینجا همراه هست که

استفاده میکنم بمحضت آن میرسانم که ملاحظه فرمائید که در این قسمت گاهی تجاوز از این حدود هم میشود در جاهای دیگر مرسوم است در حدود حداقل و اکثر تعرفه که مجلس معین میکند دولت ها مجازند قرار داد به بندند. مطابق راپرتی که وزیر مختار ما در فرانسه آقای علاء راجع به قسمت تعرفه گمرکی فرانسه میفرستند اشاره می کنند يك چیزی را که خیلی مفید است و خوب است آقایان متذکر شوند. میفرسند: بواسطه اهمیت که قصبه پیدا کرده بود بموجب قانون ۲۷ ژوئیه ۱۹۲۷ بدولت اجازه داده اند که بموجب فرمان وضع تعرفه بکند که اساساً دیگر آن حداقل و اکثر را که دولت آنها اجازه داشتند صلاح دیده اند غیر از آن بکنند و آمده اند اجازه داده اند بدولت که بموجب فرمان وضع تعرفه کند بعد تعرفه دیگری تهیه شده و اخیراً آن تعرفه را بردند. مجلس و مجلس هم تصویب کرد...

دکتر مصدق - این بر خلاف قانون اساسی فرانسه نیست.

وزیر مالیه - بر خلاف قانون اساسی ما هم نیست دکتر مصدق - چرا هست

وزیر مالیه - قانون اساسی این را مقرر کرده است که مجلس باید در عهدی رأی باشد و این تعرفه هم وقتی که معین میکنند که این حداقل است و این حداکثر است و بدولت مأموریت میدهد که برود عهد را به این ترتیب اجرا کند این عیناً مثل همان کنتراتی است که با فلان مستخدم خارجی بسته میشود و آن وقت بدولت اجازه داده میشود که سایر شرایط را بر طبق فلان قانونی که از مجلس گذشته است تعیین و اجرا کند و بنده تصور میکنم بهیچوجه مخالف با هیچ قانونی هم نباشد

رئیس - آقایانیکه با این پیشنهاد موافقت قیام فرمایند.

(عده قلبی قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد. پیشنهاد آقای فیروز آبادی (شرح ذیل قرائت شد)

بنده پیشنهاد میکنم که گمرکات کلیه صادرات ایران حذف شود.

فیروز آبادی - همه آقایان میدانند که عمده گمرکات ایران از وارداتش است و صادراتش چندان گمرکی ندارد و خیلی کم است و بقدر اینکه با خرج وصولش موازنه کند نیست و آنها از يك چیزهایی است که حقیقه هم آقایان میدانند که با چه زحمانی تهیه میشود یکی آنها قالی است که همه میدانید بچه زحمت دانه بدست این مردم بافته میشود آنوقت این جور چیزها دولت میخواهد يك گمرکی صدی دوازده یا کمتر یا بیشتر بگیرد بنده عقیده ندارم. بنده عقیده ام این است که این چیزها را آزاد بگذارند و گمرک را از این قبیل چیزها بگیرند و البته این خودش يك را تشویقی است که مردم بیشتر میل میکنند این صنعت را زیاد کنند و البته با این همه تضییقاتی که میشود وقتی که دیدند قالی ما گران است از ما میخرند و مال دیگران را میخرند آنوقت بتدریج این صنعت قالی باقی ما هم از بین میرود به این ملاحظه بنده پیشنهاد کردم که صادرات ایران مالیات نداشته باشد حتی تریاک را هم همین عقیده را دارم که همه جا بتوانند بفرستند و این سبب میشود که همین تریاک ما میتواند مقابل با تریاک چین و جاهای دیگر بکند این است عقیده بنده حالا بسته است بنظر آقایان.

رئیس - آقای آقا سید بعقوب
آقا سید بعقوب - در این موضوع بنده هم يك پیشنهادی کردم و عقاید خودم را کاملاً بعرض مجلس میرسانم با اینکه در این مسئله بنده بقدری خوشوقتم که حقیقه در پوست خود نمیکنجم. و حقیقتاً یکی از جمله چیزهایی که در دوره ششم سبب افتخار ما شده است و خدای تبارک و تعالی خواسته است که این

افتخار اصیب ما بشود این است که ما در مجلس باشیم و تعرفه گمرکی بدست ما بگذرد (در این موقع آقای احتشام زاده از مجلس خارج میشدند) آقای احتشام زاده تو را به پیغمبر رو میخوانم سوالی بکنم که آقای وزیر مالیه جواب بدهند بعد هر جا میخواهی بروی برو. اصل مسئله گمرک در ابتدا چه بوده است حالا بنده کاری ندارم يك فکری کرده ام حالا کار ندارم که وضع گمرک چه بوده است اما این اندازه میدانم که حالا دنیا رو به اقتصادیات میرود هر کس متوجه منافع ملت خودش است بنده تصور میکنم که تمام عالم امروز متوجه است بر اینکه ترویج کنند تجارت خودشان را و جلو گیری کنند از تجارتی که از دیگران وارد میشود این قدر بنده فهمیده ام در اینجا بنده ملاحظه میکنم مادر اصول معیشت هیچ محتاج به تجارت خارجی نیستیم شاید يك لوازم معدودی لازم داشته باشیم و این اندازه که وارد میشود بهیچوجه زندگانی ما احتیاج به او ندارد اما آن چیزی که از مملکت ما خارج میشود چیزهایی است که دخالت در اصول معیشت دارد مواد خام است و چیزهایی است که در اصول معیشت دیگران محتاج باشند اگر چنانچه ما از این مواد خام ترویج کنیم تمام تبعه ما و رعایای ما بکار می افتند یعنی اگر ترویج از زراعت و فلاحات از احشام و اغنام داری بکنیم قطعاً تمام اهالی مملکت ما منتفع میشوند اینجا وقتی بنده ملاحظه میکنم می بینم اگر ما بیائیم و از کلیه صادرات گمرک نکیریم و از واردات بگیریم دو نفع برده ایم یکی اینکه ترویج کرده ایم از صادرات خودمان دیگر اینکه يك ترومی را بر مملکت خودمان افزوده ایم باعتبار اینکه ترویج کرده ایم صادراتمان را وقتی که ما این ترویج را کردیم رعایای ما میکوشند باینکه بر صادرات بیفزایند و از طرفی هم جلو گیری کرده ایم از اشیا می که در اصول معیشت ما غیر محتاج الیه است. اینجا جنگ سیاسی نیست و عنوان سیاسی نیست ما با ملت آلمان بقدری دوست هستیم که هر يك از آنها را با سلام و صلوات

وارد میکنیم معذک بر گمرک قالی ما منقالی پنجاهی افزوده اند در صورتیکه قالی يك چیزی است که صد سال دوام میکند اما این چیزهای خدایان لاله زار را ملاحظه فرمائید و به بینید چطور ما را غارت میکنند گمان میکنم اگر آقای وزیر مالیه توجه فرموده باشند بنده بفکر آخوندی خودم اینطور می فهمم که برای مملکت اول قدم زنی ما تهیه زوت است

وزیر مالیه - راجع به حقوق گمرکی از صادرات البته بطور کلی همینطور که آقا اظهار فرمودند اگر صادرات مملکت گمرک نداشته باشد بنظر بهتر است ولی در بعضی قسمتها هست که وقتی دقیق بشوید می بینید که يك حقوق گمرکی بعضی جاها لازم است و بعضی جاها هم ممکن است بی ضرر باشد چون بنده نمیخواهم يك کار بی مطالعه کرده باشم نه در قبول و نه در رد تقاضا کردم از آقایان که در این مسائل که ممکن است همیشه بعد از این مطالعه کنیم و هر چیزی را خواستیم اصلاح کنیم عجله نفرمایند. در کمیسیون قوانین مالیه وقتی این مسئله مطرح بود چند فقره از صادرات را در نظر گرفتند بعضی ها را کم و بعضی ها را حذف کردند چون با کمال دقت مطالعه شده بود بنده همه آنها را قبول کردم ولی بطور کلی امروز بنده اینجا قبول بکنم که تمام گمرک از صادرات برداشته شود تصدیق فرمائید که ممکن است يك کاری مطالعه شده باشد و اسباب زحمت شود در صورتیکه آقایان تصدیق میفرمایند که هر نظری که راجع به تعرفه گمرکی داشته باشند با وزیر مالیه با اداره گمرک می توانند تبادل نظر بکنند و در هر موردی ممکن است آن را اصلاح کنیم و اگر يك قرار داد هائی بر طبق این تعرفه بایستی با دیگران بست البته آنها نسبت به صادرات که نخواهد بود ما نسبت به صادرات که قرار نمی بندیم. اگر هم می بندیم راجع بيك قسمتهای مخصوصی است که يك منافعی طرفین دارند که باید مبادله بکنند پس ما میتوانیم سر فرصت همه این کارها را بکنیم این است که بنده

تقاضا میکنم از نماینده محترم که موافقت فرمایند
و این پیشنهاد را استرداد کنند و بعد ما مطالعه کنیم
شاید انشاء الله بتوانیم زودتر این نظر را با کمالاً با تا
اندازه مراتب کنیم .

آقا سید یعقوب - بنده استرداد میکنم
رئیس - رأی میکنیم به پیشنهاد آقای فیروز آبادی
آقایان موافقین قیام فرمایند

(عدد فلیلی قیام نمودند)

رئیس - تصویب نشد . پیشنهاد آقای موقر .

(بمضمون ذیل قرائت شد)

بنده پیشنهاد میکنم ممانعت از ورود رنگهای جوهری
مرتفع شود

موقر - البته نمایندگان محترم تصدیق خواهند

فرمود که در مملکت ایران از برای تهیه رنگ جوهری

کارخانچائی وجود ندارد و در عین حال هم ورود رنگهای

جوهری از طرف دولت ایران از بیست و پنجسال قبل

تا کنون جداً ممنوع است علیهذا ورود این همه

رنگ های جوهری که در صنعت قالی باقی ایران

معمول بوده و میشود از چیز هائی است که باید

حل شود . آیا میتوان هیچ طریقی برای ورود این

جنس فرض کرد جز طریق قاچاق ؟ چون جداً ممنوع

است . پس بجه طریق موجود شده است ؟ راهی نداشته

است جز از طریق قاچاق . در صورتیکه کمرکات سرحد

نشانسته اند از ورود این جنس جلوگیری کنند . پس

این ممانعت فقط برفع قاچاق چی و بضرر دولت و مؤسسات

قالی باقی تمام شده بدلیل اینکه از يك طرف دولت از

اخذ حقوق گمرکی محروم مانده از طرف دیگر هم

مؤسسات قالی باقی مجبور بوده اند که رنگ جوهری را

به پنج شش مقابل قیمت خودش خریداری کنند .

این اظهار من الشمس است که این مخالفت بهیچوجه

من الوجوه تأثیری در ورود این جنس نداشته . پس

مرتفع کردن این ممانعت اولی است . چون هیئت معظم

دولت و کمیسیون محترم قوانین مالییه در اثر نبودن

رنگهای ثابت نهائی در مملکت بقدر مکفی رعایت حال قالی
های جوهری را واجب دانسته اند و حقوق صدی
بیست و پنج که در این تعرفه معین شده بود به
صدی دوازده تخفیف داده اند خوبست يك قدم دیگر
هم راجع بر رعایت این مسئله بر دارند و آن
این است که رنگهای جوهری که طرف احتیاج این
صنعت است بگذارند بطریق آزاد وارد این مملکت شود
و بطریق قاچاق وارد نشود از این جهت است که بنده
این پیشنهاد را کردم و تا زمانی که مؤسسات رنگریزی
از برای تهیه رنگهای ثابت نهائی در مملکت تهیه نشده
رنگ جوهری آزاد باشد بعد از آنکه ما رنگهای ثابت
تهیه کردیم مستغنی شدیم آنوقت دولت جدا از استعمال
رنگهای جوهری مخالفت کند

رئیس - آقای رفیع

رفیع - نماینده محترم بکفداری فکر کنند و بهینند

که دولت چرا مخالفت کرد که این رنگهای غیر ثابت را

به ایران وارد بکنند . البته يك نظری داشته است حالا

اگر چنانچه بطریق قاچاق وارد شود باید از این

بابت شکایت کرد که وارد نشود و برای اینکار هم فکر

هائی شده و هر نحوی که هست دارند جلوی قاچاق

را میکنند . پس از این را باید شکایت فرمائید که چرا

با اینکه دولت ممنوع کرده است باز وارد می شود

ولی ما نباید بگوئیم که دولت بیساید و این را آزاد

بگذارند برای اینکه بقاچاق وارد میکنند . این بالاخره

دارای يك ضرر بزرگی است که برای ما پیدا میشود این

جنس بد است . البته تصدیق میکنید که جنس بد را باید

ممنوع کرد و بالاخره اگر چنانچه آقا شکایتی از قاچاق

دارید باید از همین موضوع شکایت فرمائید

موقر - اگر دولت سعی دارد برای جلوگیری بنده

مسترد میکنم

رئیس - پیشنهاد آقای حاج شیخ بیات

(اینطور خوانده شد)

بنده پیشنهاد میکنم در فقره ۳۹ از واردات قسمت
کاغذ جات متعارفی برای طبع کتب و روزنامهجات معاف
شود از نادیه حق گمرک

حاج شیخ بیات - بنده قبل از اینکه وارد توضیح

پیشنهاد خود بشوم يك نکته را چون مکرر آقای وزیر

مالیه و بعضی از آقایان نمایندگان فرمودند لازم است باید

جواب عرض کنم . میفرمایند بگذارند این لایحه بگذرد

بعد اصلاحی که لازم است میشود . در این لایحه نوشته شده

که وقتی که از مجلس گذشت دولت میتواند با سایر

دول بین حد اقل و اکثر يك مقاوله ببندد تا هشت

سال وقتی که بعدت هشت سال مقاوله بست و به امضاء

دو طرف رسید آنوقت بنده چطور میتوانم بر هم زوم

و چطور میتوانم اصلاحاتی بکنم ؟ این بهیچوجه معنی

ندارد . امروز که بنده میتوانم يك اصلاحاتی بکنم نکم

و بگذارم برای بعد ؟ بنده نمیدانم این چه اصراری است

آقایان اگر يك دلیل منطقی در مقابل این دارند بفرمایند

و الا بدلیل اینکه چون این لایحه را ما چاپ کرده ایم

و آورده ایم در مجلس باید این لایحه عیناً بگذرد بعقیده

بنده کار خوبی نیست . در هر صورت دو سه پیشنهاد

بنده عرض کرده ام که در موقعش توضیحاتی عرض

خواهم کرد و عقیده ام این است که راجع بهر قسمتی

هر يك از نمایندگان نظریات منطقی دارند بگویند

نه این که آقایان دیگر هم مغالطه بکنند

و نخواهند جوابهای منطقی ندهند . البته اگر

چنانچه جواب اقناع کننده باشد بنده هم پیشنهاد

خودم را پس میکنم کما اینکه آقای عراقی فرمودند که

شما چون پول دار هستید این پیشنهاد را نکنید . بنده

که وکالت از طرف ایشان نکردم . از طرف موکلین

طهران کردم که همین فقرا هستند . عرض میکنم

کاغذ جات در ایران فوق العاده مورد احتیاج مملکت

است و ما از نقطه نظر طرفداری معارف باید هر چه

بتوانیم قسمت طبع و مقدمات علمی را ترویج کنیم .

البته راهش هم این است که کاغذ بقیمت ارزان وارد

این مملکت شود که همه کس بخرد و طبعش خیلی ارزان
شود که همه بتوانند استفاده کنند خصوص با این
فقری که در مملکت ما هست بنده معتقدم که قسمت
کاغذ های متوسطه که محل احتیاج عمومی است معاف
باشد و الا کاغذ هائی که محل احتیاج يك اشخاص
خاصی است مثل کاغذ و پاکت با آنها کار ندارم بلکه کاغذ
هائی که محل احتیاج از برای طبع کتب و روزنامهجات و مجلات
و مطابع است اینها باید از نادیه گمرک معاف باشد لهذا
بنده این پیشنهاد را کردم و هیچ نظریه شخصی ندارم

رئیس - آقای عراقی

عراقی - توضیحات نماینده محترم يك قدرش راجع

به کلیات بود نه در پیشنهاد خودشان و اینکه ایشان

میفرمایند خوب است آقایان جواب منطقی بدهند عرض

میکم در سؤال منطقی جواب منطقی هم خواهند داد

و اگر چنانچه سؤال غیر منطقی و مغالطه باشد البته

جواب هم بطور غیر منطقی و مغالطه داده میشود و

اینکه برروز بنده عرض کردم که من و جنابعالی نباید

از پول اتومبیل دلتنگ باشیم این من و شما برای تراکت

است و الا معلوم است و پول داری حضرات عالی محقق

است و هیچ اشتباهی درش نیست و بی پولی بنده هم

محقق است و هیچ اشتباهی درش نیست اما راجع به این

پیشنهادی که فرمودید از يك طرف بنده فکر میکنم که

حضرتعالی میخواهید در اقتصادیات صحبت کنید آنوقت

يك چیزی که هنوز مدتش خیلی نگذشته و میخواهیم

کار خاله کاغذ سازی برای مملکت وارد کنیم آنوقت

حضرت عالی در يك قسمت مهم واردات که خودتان هم

تصدیق دارید خیلی مهم است پیشنهاد میفرمائید که

آن قلم حذف شود آقای فیروز آبادی پیشنهاد میفرمایند

که هر چه داریم ارزش گمرک گرفته نشود و بالاخره

خوب بود که این پیشنهاد حضرت عالی مقدمیت داشت

که آن فرمایشاتیکه میخواستید بفرمائید بفرمائید حالا

منظر هستم به بینم پیشنهاد های بعد آن چه چیز است

اگر چنانچه منطقی بود که البته جواب منطقی داده می شود و اگر مغالطه بود البته مغالطه جواب داده می شود. رئیس - آقایان بکه این پیشنهاد را تصویب میکنند قیام فرمایند

(چند نفری برخاستند)

رئیس - تصویب نشد پیشنهاد آقای فیروز آبادی (مضمون ذیل قرائت شد)

بنده پیشنهاد میکنم که نوع خوردنیها که از ایران صادر میشود از حقوق گمرکی معاف بوده باشد و همچنین نوع قالیجات

فیروز آبادی - بنده عقیده ام اینست که تمام صادرات ایران بایستی حقوق گمرکی نداشته باشد ولی اگر حالا نمیشود تمام را از بین برد بعضی ها را میشود که اگر چنانچه آقای وزیر مالیه هم نظریات بفرمایند میدانند که بصرفه ایران تمام میشود. در هر حال اگر چنانچه باین پیشنهاد بنده توجهی بفرمایند و انواع خوردنیها اعم از خشکها بار یا تازه بار هرچه هست از گمرک معاف باشد بعقیده بنده به نفع مملکت تمام میشود و همچنین قالیجات چه جوهری و چه غیر جوهری که در حقیقت با زحمت مردم دانه دانه نخهای آن را گره میزنند نایک گره قالی بشود اگر چنانچه منصفانه ملاحظه بفرمائید بایستی از تأدیه گمرک معاف باشند لهذا بنده این پیشنهاد را کردم و امید وارم آقای وزیر مالیه قبول بفرمایند

رئیس - آقای رفیع

رفیع - آقا بایستی فکر بفرمایند که این مملکت يك مخارجی هم دارد و اگر چنانچه بنا بشود که به این پیشنهاد حضرت عالی رأی داده شود آخر ملاحظه بفرمائید که مخارج مملکت چه میشود. بالاخره اجازه بفرمائید که مالیات و گمرک گرفته شود میفرمایند مردم زحمت میکشند و قالی می بافند بنده عرض میکنم اگر زحمت میکشند خود آن مردم هم حاضرند که مالیات بدهند

و همان مالیات خرج خودشان بشود و بالاخره این مالیاتها در خزانه جمع میشود و بمصرف همان موسسات ملی میرسد اینکه آقای میخواستند پیشنهاد حذف کنند که نمیشود. خوبست ایشان هم موافقت بفرمایند همین ترتیبی که نوشته شده باقی باشد و پیشنهاد خودشان را مسترد نمایند

رئیس - آقایان موافقین با این پیشنهاد قیام فرمایند.

(عده قلیلی قیام نمودند)

رئیس تصویب نشد پیشنهاد آقای دکتر مصدق (مضمون ذیل خوانده شد)

بصره ذیل را اینجانب پیشنهاد میکنم:

بصره - در قرار داد های گمرکی که بموجب این قانون دولت امضاء میکند و همچنین بعنوان نظامنامه گمرکی دولت مجاز نیست که برای هیچیک از دول نه حقی اضافه از آنچه که دولت اتحاد جهایر شوروی بر طبق عهد نامه ۳۰ مهرماه ۱۳۰۶ حق دارد تصدیق کند و نه از حقوقی که عهد نامه مزبوره بایران میدهد حق کمتری برای دولت قائل گردد.

رئیس - آقای دکتر مصدق

دکتر مصدق - بنده يك پیشنهاد دیگر هم دارم اگر دولت قبول میکند توضیحات ندم. چون لایحه فوری است میخواهم توضیح ندم که معطل نشود.

رئیس - چون مفصل است اجازه بفرمائید اول آقای وزیر مالیه به بیفند. پیشنهاد آقای فرمند (بشرح ذیل قرائت شد)

بنده پیشنهاد میکنم حق صدور فرش جوهری صدی هفت باشد

پیشنهاد آقای باستانی

بنده اصلاح بصره ماده اول را بنحو ذیل پیشنهاد میکنم:

بصره - نسبت بمال التجاره دولتی که بعد از ۲۰ اردی بهشت ۱۳۰۷ دارای قرار داد گمرکی قانونی با

دولت ایران نباشند الی آخر

رئیس - آقای باستانی

باستانی - بنده توضیح مفصلي ندارم در این جا نوشته شده است (نسبت به مال التجاره دولتی که بعد از ۲۰ اردی بهشت ۱۳۰۷ دارای قرار داد گمرکی با دولت ایران نباشند) البته دولت يك قرار داد های گمرکی داشته و این عبارت میسراند که با دولتی که هیچ قرار داد ندارند بعقیده بنده لازم است قید قانونی شود که شامل آن قرار داد هایی که معمول بوده است بشود و اگر غیر قانونی باشد شامل آنها نخواهد شد آقای وزیر مالیه هم قبول کردند که این قید قانونی در اینجا علاوه شود و بنده حالا پیشنهاد کردم

وزیر مالیه - بنده با این نظری که آقا اظهار کردند مخالف نیستم برای اینکه توضیح واضح است وقتی که تعرفه گمرکی بتصویب مجلس برسد البته تعرفه غیر قانونی مورد ندارد

رئیس - آقای فرمند

فرمند - در این مسئله مالیات بر صادرات مخصوصاً قالی جوهری يك نظری داشتم که میخواستم بمرض آقایان برسانم. در مملکت ما فقط صنعتی که امروز اهمیت دارد قالی است. البته قالی سابق در درجه اول بود ما فقط صنعتی که داریم قالی است که يك قسمتش را آمده ایم برش يك مالیات گزافی بسته ایم و آن مالیات گزاف در گمرک اسباب زحمت آن قسمت قالیهای ثابت هم که هست شده در صورتیکه از نقطه نظر اصول تجارت و اقتصاد هیچ مملکتی بر صادراتش مالیات نمی بندد حالا این جا آنچه بنده از وزارت فوائد عامه و غیره شنیده ام این است که میگویند قالی جوهری حیثیت قالی های ایران را در خارجه میبرد و باین واسطه ممکن است بازار های اروپائی نسبت به قالیهای ما بد بین شوند و این بد بینی اسباب این میشود که قالی اصولاً شکست میخورد. این نقلی است که وزارت فوائد

عامه و سفراء ما در باره قالی جوهری می کنند این جا بنده می خواهم يك عرضی بکنم و آن این است که قالیهای ما وقتی بمالک اروپا میرود آنجا متخصصین گمرکی تشخیص میدهند که کدام جوهری است و کدام ثابت. وقتی که این مال التجاره به بازار میرود آن خریدار باید میل داشته باشد که قالی جوهری ما را نخرد و قالی ثابت ما را بخرد و وقتی که بالطبع يك مال التجاره خریدار پیدا نکرد در محل تولیدش که ایران باشد درست نخواهد شد. در صورتیکه بنده اطلاع دارم در بعضی از مالک اروپا و امریکا میل دارند قالی جوهری بخردند زیرا از رنگ شفاف و باز خوششان می آید و قالیهای جوهری ما را میخرند. پس این بسته است به سلیقه خریدار و ما این جا داریم تکلیف خریدار های اروپائی را معین میکنیم باین عنوان که قالی جوهری حیثیت قالی های ما را میبرد و این مسئله بعقیده بنده بکلی برخلاف موازین علم تجارت و اصول اقتصاد است. برای اینکه خریدار باید تکلیف مال التجاره را معین کند. اگر بنا شد نخردند ما هم نمی بافیم در صورتیکه قالی های جوهری ما خریدار دارد و خریدار های خوب هم دارد. آن به قیمت قالی های ما هم صدمه وارد نمی آید. چرا؟ باین دلیل که هر مال التجاره در دنیا خوب و بد دارد اتومبیل در اروپا هست که بیست هزار تومان میفروشند اتومبیل هم هست که هفتصد تومان میفروشند پس باید دولت فرانسه یا آلمان تمام کارخانجاتی که اتومبیل هفتصد تومانی درست میکنند درش را به بندند برای این که حیثیت اتومبیل بیست هزار تومانی را می برد این خلاف قاعده است يك اتومبیل هائی هست که خیلی خوب کار میکنند و هیچوقت هم ضایع نمیشوند پس تمام کارخانجاتی را که اتومبیل هایشان بد است باید به بندند. مثلاً از مالک اروپا برای ما خریدار يك شبه می آورند که این حریر را هر کس بدوشت يك

شب کار میکند. پس باید بگویند که چرا فرانسه این حریر را درست میکند؟ مردم باید نروند حریر بیک شبه بخزند. و بروند بک حریری بخزند که ده سال کار کند. ما خیلی در بعضی قسمتها اند میرویم خصوصاً نسبت بمال التجاره مان...
 زوار - کنفرانس میدیدید. آقا ماده شصت و سه را مراعات نمیکند

رئیس - ماده ۶۳ راجع به این جا نیست فرمند - عرض کنم نمیدانم این استثناء را آقای زوار چرا در باره بنده قائل شدند ولی خوشبختانه شامل بنده هم نیست. در هر صورت این معنی را باید ما در زندگان اقتصادمان امتحان کنیم و بک اصول اساسی اتخاذ کنیم و تعقل طبیعی این است که هر شیئی را که خریدارها بخزند بالطبع درست نمیشود. چرا ما بیاییم این جا و بک شاخ برکهای برایش درست کنیم و قالی جوهری را زمین بزیم ۲۱ خوب اگر بخزند باید این جنس زمین بخورد در صورتیکه بنده اطلاع دارم در مالک عمانی و جاهای دیگر قالی جوهری می بافند بعنوان قالی ایران و خریدار هم دارد و این کاری که ما میکنیم بک خبط نجارانی است. باضافه در قسمت قالی که علاقه مند شدیم به رنگ ثابت وقتی در کمرک میروند اسباب اشکال فوق العاده برای قالی ما فراهم میکنند و در آنجا قالبها را بک جوهر و دواهایی میزنند و برای اشخاصی هم که قالبهای ثابت را بافته و بسر حد حمل کرده اند اتفاقاً اگر بک مختصری رنگ جوهری درش داخل شده باشد بک اشکالاتی فراهم میشود و این از حیث صدور قالی مضر است و بنده تصور میکنم اگر ما این وسوسه را ول کنیم سالی دوسه کرور تومان پول وارد مملکت ما میشود و این وسوسه قالی جوهری باعث شده است که سالی دوسه کرور تومان پول کمتر به مملکت ما وارد میشود و علاوه بر این زحمانی که برای مردم ایران و مخصوصاً نجار ایران تولید شده نتیجه استفاده اش را نجار اروپائی که قالی حمل میکنند میبرند. آنها قبلاً

حقوق گمرکی خودشان را با بک ترتیبانی میپردازند و برای آنها خیلی سهولت است ولی برای نجار ما خیلی زحمت است و تجارت قالی ما که بدست نجار داخلی است روز بروز دارد نکس می کند (فقط برای وسوسه قالی جوهری) و بنده معتقدم عنوان قالی جوهری سالی در کرور به نجار و مملکت ما ضرر میزند و اگر این عنوان را برداریم دو کرور تومان پول وارد مملکت میشود و آن معنایی را هم که ما تصور می کنیم که قالی جوهری حیثیت قالی ما را می برد از بین نخواهد رفت. برای اینکه اروپائی ها امروز خیلی متخصص شده اند و قالی ثابت و جوهری را تشخیص میدهند و آنجا ها هم هر کدام بخواهند قالی بخزند میگویند قالی جوهری میخواهیم با ثابت و این اصطلاح و این شناسائی در خصوص قالی جوهری و ثابت کاملاً جریان پیدا کرده و هیچ لطمه به حیثیت قالی ما نخواهد آورد

رئیس - آقای ملک مدنی
 ملک مدنی - مسئله قالی جوهری قضیه ایست که محل اختلاف است اغلب عقیده دارند که اگر فرش جوهری از مملکت صادر شود بضرر مملکت تمام میشود و مضر است اما آقای فرمند متوجه شدند به مسئله اقتصاد. بنده میخواهم بک توضیحی بابشان عرض کنم که فرش جوهری از نقطه نظر اقتصاد هم برای مملکت ما مضر است برای اینکه مالک خارجه همینطور که اشاره فرمودند با ما شهنه تهیه میکنند و در مملکت ما با دست فرش را تهیه میکنند برای بک فرش جوهری ذریعی سه تومان پول میگیرند ولی اگر ثابت باشد ذریعی سی تومان پول میگیرند در صورتیکه هر دو صرف وقت تفاوتی ندارد و در هر دو یکمدف معینی کار میکنند آن که ثابت است و نقشه دارد ذریعی بیست تومان بیست و پنج تومان است ولی آنکه جوهری است ذریعی سه تومان پس از نقطه نظر اقتصادی مملکت هم صلاح این است که جنس این مملکت مرغوب باشد و اگر در کمیسیون قوانین مالبه

صدی بیست و پنج را صدی دوازده کردیم برای همین جواهر و توجه بعضی نجار بود ولی بعقیده بنده همینطور که دولت تصمیم کرده که از رنگ جوهری ممانعت کنند صلاح است ما در صفحات خودمان حساب کردیم جاهایی که فرش ثابت می بافند همه آنها متمولند ولی آنجا هایی که فرش جوهری می بافند همه فقیرند برای اینکه جمع و خرج نمیکند پس از نقطه نظر اقتصاد هم صلاح و صرفه در این است که رنگ ثابت کار کنند

رئیس - رای گرفته میشود بقابل توجه بودن پیشنهاد آقای فرمند آقایان موافقین قیام فرمایند (عده قلیلی برخاستند)
 رئیس - قابل توجه نشد. پیشنهاد آقای افشار (به نحو ذیل خوانده شد)
 پیشنهاد میکنم از قالبهای جوهری صادره بیش از صدی بک مالیات گرفته شود.

رئیس - آقای افشار
 افشار - اولاً از آقایان نمایندگان محترم استدعا میکنم مراعات نظامنامه را بعهده آقای رئیس واگذار کنند و مداخله در این قسمت نکنند. اگر ناطقی از حدود نظامنامه تجاوز کنند البته آقای رئیس اولی و اصلاح هستند که جلوگیری کنند. متأسفانه در قسمت مسائل اقتصادی در مجلس شورای ملی به حدی متخصص زیاد شده که انسان جرأت نمیکند بک کلمه حرف بزند. در قسمت صادرات کلیه باید دولت چندین نقطه نظر داشته باشد. حتی الامکان برای تشویق امتعه داخلی دولت باید بک سوسید و وجهی از خودش بدهد به اشخاصی که مال التجاره داخلی را به خارجه میفرستند و اگر ما بک مال التجاره داریم و نوع او را در خارج ممالک دیگری هم میسازند در اینصورت دولت باید بیشتر علاقه داشته باشند که آن نوع مال التجاره زودتر و سهولت و ارزانیتر به بازارهای دنیا برود. دولت چین. دولت ترکیه هندوستان و افغانستان و ترکستان و روسیه اینها

دولت هستند که فرش می بافند و بخارجه میروند. دولت در تنظیم این تعرفه گمرکی باید این نظر را داشته باشد چین و ترکیه و هندوستان و افغانستان و ترکستان و روسیه چه مقدار به قالی صادر خودشان گمرک بسته اند او هم مطابق همان میزنی که دیگران حق قالی را میگیرند بگیرد. اگر دولت چین فرضاً برای قالی صادر خودش صدی سه گمرک معین کرده است ما باید کمتر معین کنیم برای اینکه آنها نزدیکتر به بازار دنیا هستند بعلاوه وسایلی دارند که از روی آب با کشتی مال التجاره شان حمل میکنند ولی ما بک قسمت را از خشکی و بک قسمت مختصر دیگر را از روی آب حمل میکنیم بک نظر به دیگر هم همانطور که آقای فرمند بیان کردند مال التجاره فرش از نقطه نظر مشتری بافته می شود اگر مشتری مال التجاره ما را بخرد تاجر تهیه نمی کند ولی در صورتی که مشتری هر روز حاضر برای خرید این نوع مال التجاره است تاجر هم تهیه میکند. بازار موجب رواج امتعه است هر وقتی که بازار مانع خرید مال التجاره شد آن مال التجاره از بین می رود ما بک وقتی در قسمت توتون آمدم وضع قانون کردیم و بوسیله وضع آن قانون تجارت توتون را در مملکت از بین بردیم الان هم بنظر بنده بوسیله وضع بک قانون دیگری در تحت عنوان گمرکی تجارت قالی را هم از بین خواهیم برد دولت امریکا که صدی اود اتوموبیل دنیا را می سازد و زودتر ازین دولتهای دنیا است و ما نسبت به زودت او فقیر ترین ملت و دولت را در کره زمین تشکیل میدهیم سالی تقریباً هشت میلیون تومان قالی به بازار امریکا میفرستیم و صدی هفتاد و پنج باید حق گمرک به آنها بدهیم ولی از آنجا اتوموبیل که به این مملکت می آید دیناری نمیدهند اقلانما باید رفتار متقابل داشته باشیم همانطور که آنها با ما رفتار میکنند ما هم باید با آنها رفتار کنیم برای قسمت فرش الان بک عده خریدار آمده اند به این مملکت و خریدارهای عمده قالی این مملکت هم

امریکایی ها هستند و فرش کهنه میخرند و فرش کهنه اغلب دارای جوهر است وقتی که شما این مالیات را وضع کردید خریدار از قیمت آنها میبکاهد خریدار آن میزان تعرفه را که شما میگیرید از قیمت موضوع میکند و از جیب خودش خریدار چیزی نمیدهد وقتی که مالالتجاره شما در بازار دنیا گران تمام شد بالطبع آن مالالتجاره از بین میرود. شما باید سعی کنید که مالالتجاره داخلی خودتان در بازار دنیا پیش رود و رواج پیدا کند. بنظر بنده این روبه که گرفته شده است بالاخره مالالتجاره های ما را که عمده زمین رقم آن قالی است در بازار های دنیا از بین میبرد چرا؟ برای اینکه در آلمان و فرانسه خریدار ندارد. بکنانه خریداری که دارد بازار امریکا است و در بازار امریکا هم رقیب های عمده دارد مثل نجار چین و ترکیه و هندوستان و افغانستان و ترکستان و روسیه و شما با چهار مملکت باید رقابت کنید در سر يك مالالتجاره و شما وقتی نمیتوانید رقابت کنید که بالاخره يك تسهیلاتی از برای نجار خودتان قائل شوید که بتوانند متاع خود را بهسوءت به بازار برسانند ولی باین نحوی که شما شروع کرده اید نمیتوانند مذافع خود را حفظ کنید. دولت در نظر دارد که جلو گیری از وارد شدن جوهر در مملکت کند بنده عرض میکنم این مسئله را چرا در قسمت مالالتجاره خارجیه رعایت نمیکند؟ از خارجه سالی چندین ملیون واردات داریم. مثلاً پارچه می بافند که در ابتدا خیلی رنگ خوبی دارد وقتی گرفتید پس فردا رنگش میرود. شما انقدر دلسوزی که برای ملت اجنبی میکنید همان اندازه هم برای ملت خودتان از نقطه نظر نوع مالالتجاره خودتان بکنید نه از نقطه نظر مالالتجاره خارجی.

رئیس - آقای فهمی

فهمی - مسئله قالی جوهری که در این دو جلسه بین آقایان مذاکره شده است بنده باید با آقایان عرض

کردن صادرات را باید تأیید کرد و اضافه کردن صادرات هم از صد راه ممکن است و منحصر به این راه نیست که تسهیلات بشود. آقای موقر پیشنهاد میکنند که اصلاً جوهر را آزاد بگذارند زیرا بطور قاطع وارد میشود و بمنوعیت فایده ندارد. این مثل این است که بگوئیم خانه هارا اصلاً لازم نیست در بگذاریم برای اینکه دزد از دیوار بالا میرود. دولتی که بخواید با ممتعه صادره خودش بیفزاید باید در مرغوبی و خوبی جنس و ارزانی آن کوشش کند و هر سه مطلب را باید در نظر داشته باشیم نه اینکه بگوئیم جنس را بقدری خوب کنیم یا بقدری ارزان کنیم که قیمت خاك شود برای اینکه بیرون برود. آقایان البته هر نظریاتی دارند باید از این باب بفرمایند برای اینکه باید مشاوره کرد. سایرین روز بروز بر خوبی جنسشان می افزایند ولی ما روز بروز خراب میکنیم. اول کار خانهای که در قسمت قالی در خارجه پیدا شد کارخانه از میر بود و آنها تمام سعی میکردند که رنگ های نباتی ایران را با نجا ببرند. چون قابلهای قدیم ایران که فوق العاده در آنجا ها مرغوب است همان رنگهای نباتی است و ما رنگ نباتی را ول می کنیم و رنگهای جوهری را استعمال میکنیم. یکی از رنگ های آبی و خوب و اعلاهی ایران همان روناس است که در آلمان آلی زارین از آن میگیرند روناس یکی از موادی است که باید سه چهار سال در زیر زمین بماند تا برسد و در این جا برای عجله و اینکه کارزودتر پیش برود در عرض شش ماه میروند از زیر خاك بیرون می آورند و آنوقت رنگ بدی میدهد که قالی را از مرغوبیت می اندازد. اینها يك چیزهایی است که دولت باید ملاحظه کند و نگذارد يك رنگهای بدی که رقیب های ما هیچ استعمال نمیکند آنها را استعمال کنیم که قالی ما را از مرغوبیت بیندازد که خانهای چین و ترکیه و افغانستان و از میر را ملاحظه فرمایند هیچکدام رنگ غیر نبات را استعمال نمیکند و تمام رنگ نبات استعمال میکنند. تصدیق بفرمایند که

با این گرفتاریهای داخلی بعد از آزاد شدن رنگ جوهری بهچوقت ما به آنها نخواهیم رسید ما اگر نخواهیم با آنها برسیم باید از حالا سعی و کوشش کنیم که این معایب را از روی قالی برداریم. هی پیشنهاد میکنیم که جوهر آزاد باشد! صدی سه بگیرند! اینها بد است! برای يك عمده اشخاص که تجارت انفرادی دارند خیلی خوست اما تجارت ایران از این راه زمین خواهد خورد اگر آقایان بخود زحمت بدهند و کتایفه که در این باب نوشته شده است و در اداره مباشرت و اداره تقنینیه است ملاحظه بفرمایند تصدیق بفرمایند که قالی جوهری ذرعی سه تومان! چهار تومان است و قالی نبات ذرعی سه تومان! چهل تومان! بفروش میرود - اگر کسی فرضاً يك قالی ذرعی پنجاه تومان ببافد و ذرعی يك تومان تفاوت رنگ بدهد چه عیب دارد؟ این استعمال رنگ جوهری برای سهولت امر است. زیرا البته يك مقدار زیاد نخ را که در يك ظرف بزرگ با جوهر رنگ کنند زحمت ندارد و دو سه ساعت این کار را انجام میدهند. این کار را برای این میکنند که چند روز بخودشان زحمت ندهند در صورتی که رنگ نبات نباتی که استعمال میشود طرف توجه تمام اروپائیا است بجهت اینکه هر چه بماند شفاف تر و بهتر میشود. نازل قالی ایران فقط بواسطه رنگ جوهریش است مثلاً اگر يك قالی رنگ جوهری را ذرعی بیست تومان میفروشند همان قالی رنگ نبات باشد ذرعی پنجاه تومان قیمت دارد. يك جاهایی را هم آقای افشار میفرمایند که قالی جوهری را میبرند. اما چطور میبرند؟ آنها را با دوا میشویند تا رنگ نبات پیدا کند. چرا کارخانجات امریکائی که در ایران و جاهای دیگر هستند رنگ جوهری استعمال نمیکند؟ دولت باید از رنگ جوهری کاملاً جلو گیری کند. دولت باید در بعضی نقاط مدرسه رنگ رزی تهیه کند و همانطور که در سابق در مجلس چهارم مذاکره شد عوائد اینکار را برای توزیع رنگ نبات در تمام مراکز قالی باقی مصرف

کند و شاگرد نهیبه کند و قالی بافی یاد بدهد. این چه اصراری است ما داریم که موافقت با رنگ جوهری بکنیم؟! در صورتیکه این اقدام و مساعدت را ممکن است با رنگ ثابت بکنیم که در همه جا مرغوب است و تکرار می‌رود منتهی باید عملیات شیمیائی را آنطوریکه لازم است بانها بیاورند که مثل بعضی کار خانجرات خار چه استعمال کنند. ولی حالا دولت کمرب فرس جوهری را بصدی دو ازده اتزل داد چون صدی بیست و پنج هم زیاد بود در هر صورت ما باید کاری کنیم که این تجارت زمین نخورد

رئیس - آقایان که پیشنهاد آقای افشار را تصویب میکنند قیام فرمایند

(عده زیادی قیام نمودند)

رئیس - قابل توجه شد. پیشنهاد آقای دکتر مصدق (باین ترتیب خوانده شد)

تبصره ذیل را اینجانب پیشنهاد می‌نمایم:

تبصره - هرگونه قرار داد کمربکی و با نظامنامه و با تعرفه که قبل از تصویب این قانون بین دولت ایران و دولت دیگری وجود داشته باشد و بتصویب مجلس شورای ملی هم رسیده باشد از تاریخ ۲۰ اردی بهشت ۱۳۰۷ منسوخ و ملغی است

رئیس - گمان میکنم در این پیشنهاد باید تجدید نظر بشود.

بگمفر از نمایندگان - بگمربنه دیگر قرائت شود. (تبصره مزبور مجدداً بشرح سابق خوانده شد)

رئیس - بفرمائید

دکتر مصدق - آقای وزیر مالیه اگر قبول دارند بنده عرضی ندارم. مقصود بنده این است که يك قرارداد هائی ممکن است بین بعضی دول با دولت ایران وجود داشته باشد که آنها قبل از مشروطیت بوده و هیچ لازم نبوده که مجلس شورای ملی تصویب کنند ولی امروز که ما آمده ایم و میخواهیم تعرفه کمربکی مان را تنظیم کنیم این قبیل قراردادها اگر وجود داشته باشند باید از تاریخ ۲۰ اردی

(بمضمون ذیل خوانده شد)

پیشنهاد میکنم بجای هشت سال نوشته شود سه سال رئیس - بفرمائید

تقی زاده - بنده نمیخواهم توضیح مفصلی بدهم. اینجا بدولت اجازه داده میشود که قرارداد هائی منعقد کند و در واقع ما ناهشت سال دیگر اجازه میدهیم که همین ترتیب جاری رفتار شود یعنی مجلس حق نخواهد داشت در ظرف این مدت دخل و تصرفی در این کار بکند لهذا بنده پیشنهاد کردم که هر قدر ممکن است مدت کمتر بشود. زیرا اگر خود دولت نخواهد در این مدت تجدید نظری بکند و تغییراتی اگر لازم است بدهد البته هر چه مدتش کمتر باشد بهتر است

وزیر مالیه - بنده در صورتیکه راجع به يك قسمت دیگری توضیح میدادم ولی گمان میکنم قبلاً جواب فرمایشات آقای تقی زاده را هم داده باشم و حالا مجدداً متذکر میکنم ایشان را به این نکته که البته اختیاری را به دولت مجلس میدهد که از سه سال تا هشت سال قرار داد منعقد کند با اطمینان باین است که دولت این اختیار را مطابق مصالح و منافع مملکت انجام خواهد داد. آقای تقی زاده خودشان خوب مستحضرنند که تجارت در دنیا اساسش روی ثبات است. هر قدر ثبات در تجارت باشد تسهیل و رواج او بیشتر است. این است که برای تعرفه ها باید يك مدتی قائل شد که جمع بین دو نظر باشد یعنی هم ثبات را تا درجه رعایت کرد و هم سایر مراتب را. از این جهت دولت ناهشت سال عمر این تعرفه را در نظر گرفته. چون در این خصوص همیشه يك مدتی را در نظر میگیرند که معمولاً حد اعلى از ده سال هیچوقت تجاوز نمیکند برای اینکه مقتضیات داخلی يك مملکتی ممکن است ایجاد کند که این تعرفه تغییر کنند باین ملاحظه بنده تصور میکنم بهتر این است آقا هم موافقت بفرمایند همین سه سال تا هشت سالی که نوشته شده است باقی بماند و اطمینان

داشته باشند در آنجا هائی که لازم نیست بیش از حد اقل معامله نخواهد شد.

تقی زاده - بنده پیشنهاد را استرداد میکنم رئیس - پیشنهاد آقای حاج شیخ بیات (بمضمون ذیل قرائت شد)

بنده پیشنهاد میکنم که کمربک کبریت يك من هشت قران دریافت شود.

حاج شیخ بیات - در جلسه گذشته یکی از آقایان نمایندگان برای کمک کردن به اقتصادیات و تجارت و صنعت داخلی مملکت و تشویق کارخانه کبریت سازی تبریز پیشنهاد کرد از کبریت های وارده از خارجه بکمن دوازده قران گرفته شود آقای وزیر مالیه در جواب فرمودند که ما در آئینه نزدیکی در این قسمت يك فکر هائی میکنیم بنده گمان میکنم بهترین اوقات و نزدیکترین اوقات برای فکر کردن همین موقعی است که تعرفه کمربکی مطرح است در اینجا باید قید شود که هر يك من کبریت را هشت قران دریافت کنند ولی الان هم مطابق اطلاعاتی که بنده دارم غیر از آن کار خانه که در تبریز دائر است یکی دو کار خانه دیگر هم از عراق و اصفهان و غیره تقاضای امتیاز کرده اند و میخواهند کارخانه دایر کنند و به اولین کار خانجانی که در این مملکت دائر میشود دولت باید خیلی اهمیت بدهد به تشویق و ترویجش که سابرین هم از آنها متابعت کنند و يك کارخانه های دیگری وارد کنند تا اینکه واردات مملکت ما کم شود از این نقطه نظر بنده این پیشنهاد را کردم و گمان میکنم آقای وزیر مالیه هم قبول کنند.

وزیر مالیه - بنده آروز وقتی که عرض کردم بترتیب دیگری باید این نظر تأمین شود مقصودم تعرفه کمربکی نبود که آقا میفرمایند حالا موقعش است بنده عرض کردم وسائل دیگری را باید اتخاذ کرد. فقط از راه تعرفه کمربکی نباید این را درست کرد من جمله نظری که دولت دارد زاجع بانحصار. این خودش یکی از طرق است از این جهت بنده نمیتوانم موافقت کنم

رئیس - آقایانیکه این پیشنهاد را قابل توجه میدانند قیام فرمایند

(عده قلبی قیام نمودند)

رئیس - قابل توجه نشد. پیشنهاد آقای نفع الاسلامی (باین مضمون خوانده شد)

بنده پیشنهاد میکنم که از صادرات مملکتی کمرک گرفته نشود

نعضی از نمایندگان - رد شد .

نفع الاسلامی - بنده خودم مسترد میدارم

رئیس - پیشنهاد آقای حاج شیخ بیات (باین نحو قرائت شد)

بنده پیشنهاد میکنم در قسمت صادرات تبصره قسمت پنجم حذف شود

حاج شیخ بیات - اینکه بنده در قسمت فوریت ها در جلسه گذشته عرض کردم که آقایان اجازه بدهند

نمایندگان در اطراف این لایحه يك قدری وقت های کاملتری بکنند برای این بود هر کدام از آقایان نظر بانی

دارند در اینجا گفته شود که قانونی که از مجلس میگذرد کامل باشد . در قسمت صادرات راجع به قالی رنگی و

جوهری اگر ملاحظه فرمائید نوشته شده (فرشهائی که در آنها رنگی غیر از رنگهائی که قانوناً ورود آنها

مجاز است استعمال شده باشد از روی قیمت صد بیست و پنج آنوقت اینجا يك تبصره ضمیمه کرده اند که این

تبصره عبارت از این است که (دولت ایران حق دارد صدور این نوع فرشها را قدغن نماید تا هر سال میزان

حقوق خروجی را که از آنها باید اخذ شود تغییر دهد) این بهانه دادن بدست دولت است که هر قسمت مالالتجاره

قالی که بخواهد از این مملکت خارج شود پنج ماهش ماه هفت ماه مالالتجاره اش در کمرک بیفتد بعنوان

اینکه دولت میگوید مطابق این تبصره حالا ممنوع است تا امسال ما به بینیم حق خروجش چیست بنده هرچه

فکر کردم فلسفه این تبصره چه بوده و چه علت داشته

که يك چنین تبصره در اینجا ضمیمه شود نفهمیدم . حالا اینجا يك پیشنهادی هم از طرف آقای افشار شد

راجع بقالی رنگی که صد يك گرفته شود و خیلی اسباب خوشوقتی است که برای پیشرفت این قضیه قابل توجه

شد چون فوق العاده اسباب زحمت مردم و نجات بود . همه آقایان نمایندگان قبل از آمدن تعرفه کمرکی در

مجلس همه روزه دو سه نفر قبل از دستور راجع باین موضوع صحبت میکردند که قالی رنگی این کمرکی که

برایش معین شده بکلی باعث میشود که اصلش فائده نمیکند در صورتیکه اگر قالی رنگی از مملکت خارج شود

اشخاصی میخرند که سرمایه شان مطابق همان قیمت است يك کسی قالی سه تومانی میخرد بکلی سیصد تومانی یکی

ماهوت ذرعی پنج تومانی میپوشد بکلی فاستونی ذرعی سه قران این دلیل نمیشود که ما بگوئیم ممنوع شود اگر

چنانچه جوهر بد باشد باید اروپائیا بعمیده بنده سازند اما آنها از نقطه نظر تجارشان جوهر را میسازند و

میفرستند همه ممالک دنیا و فروش هم میکنند پارچه های خودشان هم پارچه رنگ ثابت دارد و رنگ غیر ثابت

این دلیل نمیشود که از بابت ترویج رنگ ثابت ما مجبور باشیم قدغن کنیم که قالی جوهری اصلش در مملکت

ما نباشد . بنده این تبصره را کاملاً مضر میدانم در اینجا و این تولید يك زحمتی میکند از این جهت تقاضا

میکنم آقای وزیر مالیه توجه فرمایند و این يك چیزی نیست که باینده ضحیت فرمایند و جدیت کنند که

رد شود . وزیر مالیه - بنده اول میخواهم آقای حاج شیخ قطع داشته باشند و باور کنند که بهمان اندازه که

ایشان میل دارند يك عده از مردم کسبه و تاجر که در این قضیه ذی نفعند بخودشان جلب کنند بنده هم

همین میل را دارم و لو اینکه قانونی که از مجلس گذشته است متأسفانه بنده را محروم کرده است از

وکالت

حاج شیخ بیات - اینها هو است .

وزیر مالیه - جلب توجه کردن و عرض خدمت کردن این در هر صورت يك چیزی نیست که انسان از

این مطلب احتراز کند ولیکن در عین حال يك تفاوتی هست مابین بند و ایشان که آن تفاوت ادای وظیفه

است ملاحظه فرمائید يك وقتی ممکن است يك اشخاص بصیر بنفع خودشان نباشند و انسان بخواهد آنها را

متوجه کند برخلاف میل خودشان و بعد دو سال بعد پنج سال بعد اینها و يك ملتی تصدیق کنند که اگر يك

روزی اقدامی برخلاف میل يك جماعتی شده این عاقبت ببلغ اجتماعی است . اگر آقا ما راجع بقالی جوهری

حرف میزنیم یا اگر ما راجع بقالی جوهری در تعرفه يك زحی معین میکنیم راستی راستی حضرتعالی خیال

کردید که ما دشمنی با مردم داریم ! نه ما دشمنی با مردم نداریم ما با این مردم بیشتر دوست هستیم برای

اینکه ما يك دوستان عاقل و يك دوستان پیش بینی میخواهیم باشیم ممکن است يك وقتی يك کسی يك چیزی را که فوری میل دارد اگر بهش ندهند بدش

باید ولی بعد ملتفت شود که اگر او را بهش میدادند برایش بدتر بود . و اما راجع باین تبصره که فرمودید

بنده خیلی متأسفم و گمان میکنم که این تبصره باشتباه داخل این تعرفه شده برای اینکه این تبصره اصلاً

مخالف تعرفه مستقل است لازم نیست در يك ماده بالاختصاصی يك تبصره باشد که مفید بکنند دولت مجاز

است این را ممنوع بکنند از برای اینکه این قسمت راجع برادرات هم همینطور است ممکن است يك وقتی مصلحت

راجع بمسائل اقتصادی یا ارزاقی یا مسائل صحی دولت را وادارد که يك واردي را هم ممنوع کنند این لازم ملزوم

استقلال تعرفه است و این تبصره را هم بنده اینجا حذف میکنم برای اینکه آقا راضی و خوشوقت باشند و باقی

عرایض را در جواب آقای حاج شیخ میگذارم برای توفیق که دوباره وقتی راجع به رخ قالی حرف خواهیم

زد راجع بصد يك و صد دوازده باقی عرایض را آنجا میکنم و آنجا باز ثابت میکنم که بنده هم باندازه جنابعالی

مایل به جلب اشخاص هستم و خبر خواهی ماهم معلوم نیست کمتر از حضرتعالی باشد

رئیس - پیشنهاد آقای آقا سید یعقوب

آقا سید یعقوب - بنده استرداد میکنم قول داده ام رئیس - پیشنهاد آقای بهار

(بشرح آتی قرائت شد)

پیشنهاد میجام تبصره مربوط بقسمت اول از ماده پنجم صادرات راجع بفروش حذف شود

بهار - حذف شد دیگر مورد ندارد

رئیس - پیشنهاد آقای مدرس

(باین نهج خوانده شد)

پیشنهاد میکنم از قسمت هشتم واردات فقط قسمت اول باستثنای فقره هفتم ورود آن ممنوع شود

مدرس - بنده کم اتفاق افتاده است که لایحه که این دولت بدو فوریت بیاورد خشنود شوم ولی این لایحه را

که آورده اند حقیقه خشنود شدم و این مستثنی منه را هم آقایان تصدیق میفرمایند که از روی حقیقت عرض می

کنم که هیچ لایحه که دو فوریت داشت در این مدت که آوردند بنده خوشوقت نشدم و بالاخره هم که گذشت

خودم فهمیدم حق بجانب من بوده است و بهتر این بوده که دو فوریت نداشته باشد اما این لایحه را حقیقه خوشوقت

شدم که عمر ما رسبد و ادراك کردیم که مسئله تعرفه کمرکی در مجلس مطرح شد و ما موفق شدیم

و موفق میشویم که انشاء الله الرحمن این مسئله را خانه دهیم ولی اگر آقایان اجازه فرمایند در

جلسه قبل هم چون میشنیدم که اظهار داشتند دو جهت دارد يك جهت را خوب است زود رأی بدهیم حق هم

بجانب آنها بود که این لایحه بواسطه آن جهت محبوبیتی که دارد همه شریکیم اگر يك آن زود تر بگذرد بهتر است

از اینکه يك آن دیر تر بگذرد . اما همانطور که آقا فرمودند ما این مسئله را که ختم کردیم و يك قرار

داد هائی داده شد دیگر تا هشت سال تغییر دادش

مناسب نیست یعنی بعد از رأی دادن ما موقعی برای صحبت باقی نمی ماند. این را تصدیق بفرمائید که تا هشت سال دیگر موقع برای ما باقی نمی ماند. حالا با وجود این که من احتمال نمی دهم که بعضی اظهاراتی که اینجا میشود عملی بشود و لکن انشاء الله الرحمن اگر چنانچه عملی شد که خوب و الا انشاء الله يك زمينه بشود برای هشت سال دیگر که شاید ما نباشیم. و الا لفظ كمرک در لغات فارسی بنده هر چه گشتم نیست در این لغاتی که در فارسی نوشته اند لفظ كمرک نیست نمیدانم این لفظ عاریه از چه لسانی است که لسان فارسی حالیه شده. چون من تاریخ را نمیدانم آقایان شاید بدانند باید بفهمیم روز اول که كمرک وضع شد از روی چه مصلحت و چه صلاح وضع شد آخر هر مسئله يك اولی دارد آن او را باید برویم بگردیم به بینیم از روی چه صلاحی وضع شده. بنده گمان میکنم روز اول که این كمرک وضع شده از روی صلاح اقتصاد وضع شده است نه بعنوان مالیات و نه بعنوان سیاست. يك جنسی برای يك قومی نافع بوده و يك جنسی برای يك قومی مضر بوده. يك جنسی را صلاح میدانستند جلوش را بگیرند يك جنسی را صلاح میدانستند جلوش را نگیرند. و کم کم صلاح دانسته اند جلویگیری را مبدل بدریافت وجه نقد کرده اند. این را تصدیق بفرمائید که ما در اداره کردن مملکت در امور اقتصادی مملکتی و سیاسی باید تابع کسانی باشیم که بهتر از ما میدانند نه اینکه بخیرال خود يك کاری کنیم. آنها بهتر از ما میدانند، تجربه دارند، آقایان بیرون رفته اند و میدانند. من که زفته ام. شنیده ام مملکت انگلستان كمرک ندارد. یعنی نمی فهمند؟ باید فهمید چرا؟ این را باید بفهمیم حالا ما این را را اینجا میدهم و این دلیلها را می آوریم یکی کم میکنند و یکی زیاد میکنند بعقیده من جهش این است که فلسفه اش دست ما نیست آقایان رضی میگویند قالی نباید كمرک داشته باشد بعضی میگویند باید داشته باشد مسئله مالیات است؟ اگر دولت مالیات میخواهد خرج دارد آن مسئله است. بنده

كمرک را اصلاً مالیات نمیدانم بنده صلاح كمرک را صلاح اقتصادی میدانم و گمان میکنم دنیا هم روی همین صلاح این کار را کرده اند. حالا چون من عقیده ام روی این صلاح است از این جهت عرض میکنم چون شاهزاده گفتند در آن جلسه که مطالب جزئی و اینها را بعد بعد درست میکنیم من قانع شدم امروز یکی از آقایان گفتند که موقعش نمی ماند لذا بنده این ماده که متعلق بهم است که هیچکس ازش استثناء نیست شاید فروش ربطی بمن نداشته باشد یا يك کاری ربطی به آقا نداشته باشد ولی این يك مسئله ایست که متعلق بهم است که گمان میکنم يك فرد از ایرانیها از این مسئله خارج باشد بلا استثناء و آن قسمت هشتم است (قسمت هشتم از واردات یعنی مشروبات) يك وقتی من مشروبات اختصاص بمسلمان ها داشت عقلای دنیا فهمیدند که خیر این ربطی بمسلمانها ندارد روز اول که این جنس آرمیزاد در دنیا پیدا شد این مسئله مضر بوده است هیچ دینی و مذهبی این را حلال نکرده ممکن نیست چیزی را که مضر است حلال شود. اصلاً محال است. دنیا خوب این مسئله را فهمید که این يك چیز مضر است. مضر ها دو جور است. حرامهایی که ما داریم دو جور است بعضی حرامها هست که برزرکها حرام است بر کوچکها حرام نیست بعضی حرامها هست که بر آدم حرام است بر حیوان حرام نیست حیوان گوشتند اسب اگر آدم دید يك حیوانی شراب میخورد باید نماند واجب است که نگذارد زیرا جسمش را خراب میکند مضر است خراب میکند، حضرت امیر که میفرماید اگر يك قطره مسکری در چاهی بریزد و آن چاه بر شود سرش يك علف در آید و يك کوسفند آن علف را بخورد من شیرش را نمیخورم این برای چیست؟ برای حرمتش است؟ شیر که حرام نیست. این از باب آن ضرر و مفسده ایست که در ذات او هست مقصود عرض بنده این است که حالا که ما نکرديم دنیا کردند و این مسئله

را خوب فهمیدند عقیده من این بود که چون این نمره امروز میگردد و تا هشت سال دیگر ما موقع پیدا نمیکنیم و به آقایان میگویم که تا هشت سال دیگر سایر دول هم منع میکنند حالا جلو افتاده اند ولی تا آنوقت ما که مسلمان هستیم آخر همه میبایستیم بگذاریم وسط بیفتیم فقره اول مشروبات است قسمت دومش را که موافقم قسمت دومش را خوانده ای آقای شاهزاده قسمت دوم آی-ای معدنی لیموناد انواع سرکه. بخ و نمیدانم چه اینها را موافقم. فقره هفتم را هم موافقم شرابهای طبی اما با كمرکی که برایش قرار گذاشته است مخالفم اگر دو است و ما نداریم دیگر پول ازش میگیرید چکار ولی با باقی اقسام قسمت اول تصدیق بفرمائید که جایش این است که يك خدمتی بکنیم بنوع انسان و نوع ایرانی و اسلام و عقب بیفتید از باقی دیگر صرفین چنین کردند مانیز چنین میکنیم امریکائیها کردند باقی هم میکنند غلارو بترقی میروند اینکه میفرمایند تمدن روبرقی است یعنی صلاح را میگیرند و از فساد میگریزند این معنی تمدن است. لذا عقیده من این است که این دولت باید مثل اینکه يك کار خوب دیگر هم مجلس کرد و مالیات اصناف را برداشتم و انشاء الله مالیات قالی را هم برداریم این کار خوب را هم بکنیم و این مسکرات را که غیر از ضرر چیز دیگری ندارد ممنوع بکنیم. بمناسبت اینکه نگویند آخوند ها همه اش حرف آخوندی میزنند شاعر همولابی خودمان دهقان میگوید بشیراز ار نصیب ما نشد از آن می خلد - مباد آسیبی از دوران نجف آباد و جلفارا. حرام خور هامان اگر بخوانند بخورند اینقدر تو ولایت خودمان هست. خیلی عجیب و غریب است این چه عقل اقتصادی است؟ این چه تمدنی است. اشاره به هیئت تند نویسی دوباره میگویم اگر یاد نکرقتید مقصود این است که هم تمام اهل ایران متعلق باین ماده اند و هم تمام طبقات بعد که میبایند متعلق باین ماده اند هم صلاح اقتصادی دارد هم صلاح عمومی دارد و هم این باقیات و صالحات را بگذارید

این دوات و این مجلس بگذارد در این مملکت این عرضم بود اگر قدری زیاد حرف زدم انشاء الله خواهید بخشید.

وزیر مالیه - البته آقایان تصدیق میفرمایند از نقطه نظر کلی ممکن نیست يك اختلافی بین بنده و نماینده محترم باشد هم از نقطه نظر عمومی هم از نقطه نظر اقتصادیش اینجا فقط یکی دولتمت است که آنها را خدمتشان بنده تذکر میبخوام بدم و بعد هم البته تقاضا خواهم کرد یا بنده موافقت بفرمایند. اینکه فرمودند من در مسائل كمرکی نظر اقتصادی دارم نه نظر مالی این يك اصل مسلم خیلی صحیحی است اگر فرض کنید ما با يك قدری منحرف هستیم از این اصل و در كمرک يك نظر مالی هم داریم علاوه بر نظر اقتصادی این بواسطه این است که ماهنوز فقیریم و هنوز آن زرقیانی که باید بکنیم نکرده ایم تا بتوانیم تمام مسائل اصولی را کاملاً رعایت کنیم ولی البته میبایستی رو باین خط رفت و البته آقا صحیح میفرمایند همیشه مسائل كمرکی باید محکوم نظریات اقتصادی باشد و ما انشاء الله بآنجا برسیم ولی حالا هنوز آنطور نیستیم آقا نباید فراموش بفرمایند که امروز این مملکت ضعیف ما از حیث مالی و اقتصادی یکی از منابع عمومی زندگانی او عبارت از عوائد كمرکیش است

مدرس - صد صد میخواستم بکنید. وزیر مالیه - بآنجام میرسد. در موضوع اینکه تذکر فرمودید که ما باید از اشخاصی که بیش از ما تجربه دارند و پیش از ما هستند در این مسائل تقلید و تأسی کنیم اشاره فرمودید بدولی که اساساً قائل بتعرفه كمرکی نیستند این هم يك بحث طولانی علمی و اقتصادی دارد که دو رست سال است بین علمای اقتصاد این مبارزه باقی است و هنوز تمام نشده است همان حکایت زید و عمرو است و ضرب ... مدرس - ولی ما هزار سال پیش میدانستیم. وزیر مالیه - و ممکن هم هست که اختلاف سلیقه در

موضوع باز هم مدتها باقی باشد. فعلا ما از آن مرحله هم دور هستیم از برای اینکه آن مباحثات هم برای دولی خوب است که آن دول از نقطه نظر حایت صنایع داخلی و تجارت خودشان وسائل دیگری دارند که محتاج بگمرک نیستند. گمرک برای آنها چیز زائد و لو کسی است. ممکن است بحث کنید که ما امروز باسقی دارای عقیده مخالفین حقوق گمرکی بشویم یا دارای عقیده موافقین ما هنوز با آن مرحله نرسیده ایم برای اینکه ما مجبوریم صنایعی را که هنوز نداریم یا صنایعی را که تازه ایجاد میشود آنها را با مدتهای مدید بواسطه خصوصیات حقوق گمرکی مدافعه کنیم این خودش یکی از اصول اقتصادی است که برای ما امروز لازم است. در اصل موضوع زردیدی نیست که ما اگر منع کنیم ورود مشروبات الکلی را از هر جهت همانطور که فرمودند از حیث صحت، سلامت از حیث اجرای اصول عقیده خودمان خوب است از نقطه نظر اقتصادی هم که خودمان فرمودید خوب است بنده حرفی ندارم. فقط اینجا بنده يك تذکری دارم و آن اینست که تجارت در دنیا زیاد است. تجارت در دنیا از نظریه الململی چیزی است که اصولاً آزاد است و نیاستی این آزادی تجارت عمومی و بین الململی را که برای هر کس مفید است محدود کرد البته اگر يك دولتی هست که مال التجاره اش مشروبات الکلی است مال التجاره ما هم ممکن است قالی باشد یا يك چیز دیگر باشد این اصل که باید منع کرد يك مال التجاره را علی الاصول و علی الاطلاق خوب چیزی نیست در مرادوات بین الململی این مسئله ملحوظ است و مخصوصاً دول کوچک و دول کم صنعت و کم تجارت از این رویه صرفه نمیرند از برای اینکه آن دولت هائی که در تجارت مشروبات الکلی ذی نفعند وقتی می بینند که يك دولت دیگری می آید يك قسمت از بازار آن مال التجاره را از برای آنها سد میکنند و منع میکنند آنها در صد بر می آید نسبت باین دولت یا مال التجاره های این دولت معامله بمثل کنند. این اختیار را که من

و شما اینجا با هم داریم دول دیگر هم دارند آنوقت آنها هم میگویند خوب شما این را مضر میدانید ما هم قالی را برای خودمان مضر میدانیم اصلاً سرحدات را میبندیم قالی شما هم بمملکت ما نیاید؟ فلان خشکه بار شما بمملکت ما نیاید. ان است که بنده علی الاصول معتقدم باینکه ما بیاستی روی صرف منع حرف بزنیم. اما يك راههای دیگری هست آن راهها این است که تعرفه گمرکی و حقوق گمرکی را وقتی شما زیاد کردید از يك حدی اصلاً این تجارت دیگر صرفه ندارد. آقا البته تصدیق میفرمایند ناچار نظر سیاسی ندارد اگر این مال التجاره برای او صرفه کند میآورد نکند میآورد شما ممکن است اگر غیر مستقیم بخواهید چیزی را منع کنید يك کاری کنید که برایش صرفه نداشته باشد. چه جور این کار را بکنید باید حقوقش را زیاد کنید یا باندیک ارزالتری در مقابل درست کنید که بازار گران فروش کساد شود این تعرفه را اگر آقا تطبیق کنید با تعرفه سابق ملاحظه خواهید فرمود که ما چقدر این حقوق را بالا بردیم ما این حقوق را رسانده ایم به صد سی و صد چهل حد اقل صد سی حد اکثر صد چهل در صورتیکه تعرفهای سابق هیچ جا از صد ده و صد یازده و صد یازده تجاوز نمیکرد این را ما حساب کردیم با حسابی که کردیم چون نمیخواهم چیزی مطالعه خدمت شما عرض کنم در يك قسمت از اینها زخی که ما می بندیم زخی ممنوعیت است در يك قسمت زخی ممنوعیت نیست ولی زخی است که بدرجه جنس را گران میکنند که رقابت بکلی از بین میرود پس در صورتیکه ما میتوانیم آن مقصود معنوی و حقیقی آقایان را انجام دهیم چه لزومی دارد که ما داخل در يك کار دیگری بشویم آقای آقا سید یعقوب استدعا میکنم فوراً استفاده از موقع نکنید و يك پیشنهاد صد در صد نفرستید بنده آرا هم قبول نمیکم برای اینکه هر چیزی در دنیا از حدود منطق نباید خارج شود بنده عرض میکنم حقوق ممنوعیت و عرومیت هم باید از روی حساب باشد. استدعا

میکنم آقایان يك توجهی بفرمایند مخصوصاً امروز روز اولی است که ما میخواهیم بعد از سالهای منامدی استقلال تعرفه خودمان را داشته باشیم. استقلال تعرفه یعنی چه در يك چیزهایی که تا حالا دیگران شریک بودند در حکومت و منافعشان را خودشان حفظ می کردند امروز ما میگوئیم بدرجه از رشد و زندگی سیاسی رسیده ایم که آن اندازه از منافع و حقوق بین الململی را که باید بین الملک محفوظ باشد خودمان حفظ میکنیم بنده این را مخصوصاً استدعا می کنم توجه بفرمایند. ما نیاستی اینطور قلمداد کنیم که مجبور اینک دم زدیم از اینکه می خواهیم استقلال تعرفه گمرکی داشته باشیم فردا این را وسیله خواهیم کرد و هر روز برای رسیدن بمقصود يك روز بواسطه احتیاج بیول و يك روز بواسطه يك چیز دیگر تعرفه گمرکی را بالا میبریم ما باسقی بدنیات کنیم که از این استقلال خودمان سوء استفاده نخواهیم کرد و به تجارت بین الململی که آزاد است نمیخواهیم صدمه بزنیم. ما باید وسائل تسهیلات تجارت را برای دیگران و مال دیگران را برای خودمان فراهم کنیم. البته هر معامله که ما با دیگران میکنیم دیگران هم با ما خواهند کرد. این ها يك چیز هائی است که ما باید در نظر داشته باشیم و در صورتیکه میخواهیم سوء استفاده کنیم برای مسائل سیاسی ما مضر است. ما باید خودمان را خیلی عاقل و محتاط نشان بدهیم. اینکه آقای مدرس از قول بنده فرمودند که عرض کرده ام مطالب جزئی را برای بعد میگذاریم در این قسمت بنده کن میکنم هم بنده صحیح خدمتشان عرض کرده ام و هم آقا درست ملتفت شده اند. حالا هم فرقی نکرده برای اینکه اولاً قرار دادهائی که ما بر طبق این اجازه با دول می بندیم نسبت به تمام این تعرفه نیست بلکه با هر کدام از آنها نسبت به چهار پنج فقره از این تعرفه قرار داد و مقاوله می بندیم در آن قسمت هائی که طرف احتیاج آنها است با اسناد قرار داد میبندیم. يك چیز هائی با آنها میدهیم و يك چیز هائی میگیریم.

آقایان میدانند که فرانسه در این نعره اخیری که گذرانده اند و بنده راپورتش را اینجا قرائت کردم چه مالیات سنگینی بر قالی ما بسته اند. البته ما نمی گذاریم این مالیات سنگین باقی بماند. با آنها باقراری نمی بندیم یا حد اکثر را در باره شان اجرا میکنیم. و با این حد اکثری که منظور کرده ایم ممکن نیست آنها صرفه ببرند. ما بالاخره با آنها تبادل نظر میکنیم در دو مطلب در سه مطلب در چهار مطلب بالاخره مبادله هائی با آنها میکنیم و يك استفاده ها با آنها میدهیم و يك استفاده هائی میگیریم و همانطوریکه بنده عرض کرده ام قسمت صادراتش مخصوصاً علی الاطلاق با اختیار خودمان است و می توانیم مطابق مقتضیات و صلاح مملکت در آن تجدید نظر کنیم. اما يك نکته دیگری که بنده میخواستم باقی ای مدرس تذکر بدهم این است که شش هفت سال در عمر و زندگانی این مملکت خاصه در ارتباطات بین الململی چندان چیز زیادی نیست ما نباید از نظر زندگانی سیاسی یا غیر سیاسی خودمان مسئله را نگاه کنیم و نظر بیندازیم ما باید فکر کنیم که يك اصول باقیه هست که مطابق آن اصل ده سال بیست سال سی سال در عمر و زندگانی ملل و قدم هائی که برای اصلاحات بر داشته میشود چندان اهمیت ندارد. در اینصورت بنده از آقای مدرس که همیشه در مسائل عمومی این مملکت مخصوصاً در مسائلی که مربوط به قضایای بین الململی است حسن نظر دارند میخواهم تقاضا کنم که پیشنهادشان را استرداد بفرمایند و از خودشان تقاضا میکنم که باز دیاد تعرفه زیاد نپردازند. زیرا ما این اولین قدمی است که بر میداریم و نباید يك قدمی که تأثیر خوبی نسبت بتجارت بین الململی ندارد بر داریم

رئیس - رأی میگیریم به ...

مدرس - بنده میخواهم پیشنهاد را اصلاح کنم

رئیس - پیشنهاد آقای آقا سید یعقوب (باین شرح خوانده شد)

پیشنهاد میکنم گمرک قسم هشتم از قلم اول ناقلم ششم صد در صد حقوق گمرکی داده شود

رئیس - آقای آقا سید یعقوب

آقا سید یعقوب - بنده اولاً از طاعت آقای وزیر مالیه خیلی خوشوقتیم گرچه لازم است که بنده عرض کنم ایشان يك وزیر زرکی هستند که در عین اینکه جواب مطلب را میدهند ملتفت هستند که دیگری چه میکند. بنده میدانم که آن قدرتی که امروز ما را وا داشته که این مسئله را امروز تعقیب کنیم همیشه برقرار است و ما باید در تحت همین قدرت منافع خودمان را تعقیب کنیم. هیچ روزی مثل امروز برای بنده که يك آخواندی هستم نمیشود که بیایم اینجا و راجع باین مسئله صحبت کنم. پس در این مسئله که هم که آقای مدرس فرمودند و بنده هم پیشنهاد کرده ام هیچ ضرری ندارد که ما قبول کنیم و اینهم که فرمودند روابط بین المللی ما هم میخورد بنده عرض میکنم این مسئله ابدأ مربوط بروابط بین المللی نیست و نظر ما نظر سیاسی با کسی نیست. بنده که این پیشنهاد را کردم نظری به بعضی از دول دون بعضی نداشتم. ما میخواهیم در تجارت يك چیزی که مضر است و ورودش را منع کنیم. و این ابدأ ربطی به مسئله سیاست و روابط بین المللی ندارد. و روابط ما با همه دول حسنه و محفوظ است تمام نظر در اقتصادیات است و مسئله تعرفه گمرکی مطرح است و البته تمام مردم میدانند که صرفه اقتصاد ما در این است که این چیزها را منع کنیم. اینکه فرمودند اگر ممنوع بکنیم بروابط بین المللی ما بر میخورد قضیه قضیه سیاست نیست و تجارت است. يك ملتی البته وقتی که دبد ورود يك چیزی در مملکتش از هر حیث مضر است نباید بگذارد که داخل شود. زیرا ما دیگر در آن تقریبات و تفننات دوره فترت و بدبختی های آن زمان نباید باشیم خدای نخواسته يك کسی خواست يك همچو چیزی را در مملکت وارد کند صد صد مالیات بدهد شما برای اقتصادیات میفرمائید اگر صد صد کردیم قالی ما را نمی خردند. قالی ما را که برای تفریح نمیخرند

قالی ما را برای صد سال دوپست سال مانندت میخرند مواد خام را که از ابران میبرند برای تفریح میبرند؟ پشم و پنبه را برای تفریح نمیبرند همینطور مواد دیگری که از ابران خارج میشود برای تفریح است. برای این است که در اصل معیشت و زندگانی محتاجند و این يك مسئله است که باخلاق ملت و مال ملت حقیقتاً ضرر دارد. بر هر چیزی که شما تصور بفرمائید ضرر دارد حالا شما میفرمائید روابط بین الملل را باید حفظ کنیم بنده عرض میکنم پس هر چه میتوانیم باید محدود کنیم حالا بنده نظر بآن فرمایش آقای مدرس که فرمودند و شاید آقای رئیس الوزرا هم و آقای وزیر مالیه هم توجه بفرمایند که وارد نشود بنده صدی صد را پس میگیریم و صدی پنجاه حد اکثرش باشد. ملاحظه بفرمائید این اقلیمی را که بنده عرض کردم حقیقتاً مضر است بنده پیشنهاد را اصلاح میکنم که حداقل صد سی یا صد بیست و حد اکثرش صد پنجاه باشد

وزیر مالیه - آقای مدرس يك پیشنهادی کرده اند

بنده هم موافقم آقای آقا سید یعقوب هم خوب است

لطف بفرمایند و با ما موافقت کنند چون اشاف هم

پیشنهاد کرده اند حد اکثر صد پنجاه باشد ولی حد

اقل هائی که ما معین کرده ایم صد سی است شما میخرید

برود روی صد بیست

رئیس - پیشنهاد آقای مدرس

(باین مضمون خوانده شد)

پیشنهاد میکنم بجهت اینکه نتیجه مطلوبه حاصل شود

حد اکثر صدی پنجاه گرفته شود

رئیس - آقای مدرس

مدرس - مقصود ما نتیجه مطلوبه است حالا بهر

طریق که نتیجه حاصل شود ما حرفی نداریم چون مقصود ما نتیجه مطلوبه است

از این جهت بنده این طور پیشنهاد کردم بعضی از نمایندگان - صحیح است

رئیس - پیشنهاد آقای حاج میرزا مرتضی

(باین مضمون خوانده شد)

بنده پیشنهاد میکنم بر قالی های جوهری صد پنج گمرک بسته شود

حاج میرزا مرتضی - چون پیشنهاد آقای افشار قبول شد و نظر بنده را تأمین کرد از این جهت مسترد میدارم

پیشنهاد آقای عدل

پیشنهاد میکنم تبصره ماده پنج حقوق صادرات راجع به مواد اسجی حذف شود

رئیس آقای عدل

عدل - پیشنهاد بنده در ضمن پیشنهاد آقای بیات تأمین شد.

پیشنهاد آقای تقی زاده.

پیشنهاد میکنم در ضمن نمره ۴۶ تعرفه بجای کتب

فرائت یا آدریس کتب علمی موسیقی مطلقاً نوشته شود کتب از هر قبیل

رئیس - آقای تقی زاده

تقی زاده - پیشنهاد بنده توضیح مفصلی لازم ندارد

مقصود این است که کلیه کتب را از حق گمرک معاف کنند و این عبارت که نوشته اند شامل يك قسمت

مخصوص میشود چون در غالب ممالک دنیا هم کتب اصولاً از حق گمرکی معاف است و کتب اعم است از

کتب تحصیلی و تدریسی و ادبی و حکایت و قصص و بهار آخری هر نوع کتبی برای مملکت و افراد لازم

است. از این جهت بنده عقیده دارم و پیشنهاد هم کرده ام کلیه کتب مطلقاً معاف باشد.

رئیس - آقای استرآبادی

معترض استرآبادی - بنده با این پیشنهاد آقای تقی

زاده کاملاً موافقم مشروط بر اینکه مخالف با یکی از مواد قانون اساسی نباشد. زیرا بعضی از کتب ضاله است که ورودش به مملکت

ممنوع است

وزیر مالیه - بنده این اصلاح آقای تقی زاده را می پذیرم.

رئیس - پیشنهاد آقای فیهیمی و جمعی از آقایان

(بشرح ذیل خوانده شد)

امضا کنندگان ماده الحاقیه ذیل را به تفرقه گمرکی پیشنهاد میکنیم

ماده الحاقیه - دولت مکلف است که عایدات گمرکی

صد دوازده فرس جوهری را بفرستادن محصلین بخارج

برای تحصیل فنون لازمه رنگ رزی با اصول علمی و

بتاسیس مدارس رنگ رزی در نقاط قالی خیز ایران

تخصیص داده و در ظرف مدت هفت سال الوان جوهری

غیر ثابت را تبدیل برنگ های ثابت نماید

وزیر مالیه - بنده تقاضا دارم قبلاً پیشنهاد آقای

افشار که قابل توجه شد تکلیفش معین شود وقتی که

آن مطرح شد در این موضوع هم مذاکره خواهیم کرد

پیشنهاد آقای فیروز آبادی

بنده پیشنهاد میکنم که کلیه قالیهای صادره از ایران

از حقوق گمرکی معاف بوده باشد

بعضی از نمایندگان - رد شد

رئیس - آقای فیروز آبادی

فیروز آبادی - پیشنهادی که اول بنده تقدیم

کردم قبول نشد راجع بکلیه صادرات بود ولی

این پیشنهاد راجع به فرش تنها است. چون اگر بنا

شود از قالی جوهری صد يك یا صد دو گمرک گرفته شود

این مسئله این مبلغ اولاً چیزی نیست و علاوه آن قدری

که اسباب زحمت مردم در سرحد و صرف مخارج

مأمورین سرحدی و ثبت و غیره در سرحد میشود اقتدر برای دولت فائده ندارد. از این جهت بنده عقیده دارم و پیشنهاد کرده ام که بکلی معاف بوده و چیزی از آن نگیرند. اما اینکه گفته میشود رنگ جوهری اسباب کساد بازار قالی میشود و رواج ندارد بنده عرض میکنم رواج و خریدار دارد و اگر بازار و خریدار نداشت اصلاً کسی نمی ناقت و نمیفرستاد. مردم خودشان عقل دارند و میدانند البته چیزی را که کسی نخرد و نخواست قهراً نمی بافتند و نمی فرستند این مسلم است.

پس عقبه بنده این است که صادرات قالی را آزاد بگذارید که هم اسباب زحمت مردم کمتر فراهم شود و هم مردم تشویق بصادرات شوند

وزیر مالیه - بنده گمان میکنم آقای فیروز آبادی و بعضی از آقایان دیگر باید یک چیزی دستی بها بدهند که میدانی برای حرف زدن و جلب مردم بخودشان فراهم آورده ایم . ولی چون این مطلب جای دیگر مطرح میشود که راجع به صد يك پیشنهاد آقای افشار است از این جهت تقاضا میکنم ایشان مسترد دارند تا وقتی که با آنجا رسیدیم باقی مطالب را عرض میکنم زیرا صد يك هم در حکم معافیت است .

فیروز آبادی - پس میگیرم پیشنهاد آقای نقی زاده :

پیشنهاد میکنم با آخر قسمت ۱۷ تعرفه اضافه شود باستثنای اقسام گننه گننه که معاف است

نقی زاده - بنده اصلاً میخواستم يك پیشنهادی بکنم که کلیه دواجات معاف باشد . ولی چون گمرک برای تشویق مال التجاره داخله است بنده محدود به گننه گننه کردم باید در این مملکت طوری نکنیم که اغنیاء و هر کسی که زورش رسیده بتواند این دواجات را بخرد ولی هر کسی که زورش نرسید و پول نداشت نتواند بخرد باید این دواجات از نأدیه حقوق گمرکی معاف باشد تا همه بتوانند در ایران ارزان بخردند از این جهت بنده پیشنهاد کردم که گننه گننه معاف باشد چون آقایان هم میدانند که در این مملکت مالاریا يك بلائی مبری شده برای جان مردم و هر روزه مردم بدبخت را قتل عام میکند باید دولت يك وسائلی را برای این کار فراهم کند البته خشك کردن باطلاحها هم يك نوع اقدام و وسیله جلوگیری است ولی تنها این کافی نیست و باید وسایل دواجات و گننه گننه را بقیمت ارزان در مملکت فراهم کرد تا باین وسیله مردم بتوانند از خطر جان خود جلوگیری کنند پس دولت خوب است از این پنج شش

هزار تومان هم صرف نظر کند و گننه گننه را معاف کند

رئیس - آقای ارباب کیخسرو

ارباب کیخسرو - بنده با پیشنهاد آقای نقی زاده در صورتی موافقت میکنم که راه عملی این مسئله را هم میفرمودند زیرا این پیشنهاد بالاخره به نفع دوا فروشها است نه به نفع مردم و فقرا

وزیر مالیه - بنده تأیید میکنم نظر آقای ارباب را و از آقای نقی زاده استعفا می کنم پیشنهادشان را مسترد دارند . و آن يك پیشنهادی هم که از ایشان قبول کردم بر خلاف آن اصل و تصمیمی بود که اتخاذ کرده بودیم که هیچ پیشنهاد را قبول نکنم . پیشنهاد خوب خیلی است و اگر بخواهیم همه را مورد نظر قرار دهیم مطلب بطول می انجامد . حالا که بنده این استثناء را در باره ایشان و آقای مدرس قائل شدم از خودشان خواهش میکنم موافقت بفرمایند و مسترد بدارند و پیشنهاد دیگری هم راجع باین قضایا نفرمایند

رئیس - رأی گرفته میشود بقابل توجه بودن پیشنهاد آقای نقی زاده . آقایانیکه قابل توجه می دانند قیام فرمایند .

(معدودی قیام کردند)

رئیس - قابل توجه نشد . پیشنهاد آقای دکتر مصدق .

(بشرح ذیل خوانده شد)

تبصره ذیل را اینجانب پیشنهاد مینمایم .

تبصره - هر گونه قرار داد گمرکی و یا نظامنامه یا تعرفه که قبل از تصویب این قانون بین دولت ایران و دولت دیگری وجود داشته باشد و بتصویب مجلس شورای ملی رسیده باشد از تاریخ ۲۰ اردیبهشت ۳۰۷ منسوخ و ملغی است .

رئیس - آقای دکتر مصدق

دکتر مصدق - بنده خیلی تشکر میکنم از این لایحه که دولت مجلس آورده و همچنین از دولتی که در آلبه

با ما مساعدت خواهند کرد ولی این مسئله مسلم است که این تعرفه که حالا آوردند از نقطه نظر حساب و عابدی بهره مانیست فقط چیزی که ما را وادار میکند که باین رأی بدهیم حفظ استقلال گمرکی است که ما از این به بعد خواهیم داشت . و البته استقلال گمرکی ما را محفوظ می کند بطوری که هر وقت بخواهیم آرا تمییر و تبدیل بدهیم آزادیم . (البته تا رعایت موعدی که برای قرار داد با دول منظور شده است) ولی چیزی که بنده می خواهم عرض کنم که قبل از این تاریخ ما يك تعرفه های گمرکی یعنی يك قوائد و نظامنامه هائی با بعضی از دول دانتم که بتصویب مجلس رسیده ولی بر طبق جریان مملکتی صورت قانونیت داشته یعنی بموجب آن عمل میشود امروز که ما می خواهیم این تعرفه جدید را بگذاریم در قسمت حد اقل که با ما مخالفت نمی کنند ولی بدیهی است حالا که ما این قرار داد را می بندیم باید مطرح کنیم که کلیه عهود و قرار داد هائی که سابقاً با بعضی از دول داشته ایم و بآن عمل میشده آن قرار داد ها که بکلی از درجه اعتبار ساقط است بکنفر از نمایندگان - خوب است دو باره قرائت شود .

(بشرح فوق خوانده شد)

وزیر مالیه - در موقعی که پیشنهاد آقای دکتر مصدق قرائت شد بنده عقیده خودم را عرض کردم و گفتم که این مطلب واضح است و محتاج به هیچ توضیحی نیست و حالا اگر ایشان خیلی اصرار دارند که پیشنهادشان باقی باشد چون بنده نمیتوانم قبول کنم قبول میکنم ولی فقط به آقای دکتر مصدق میخواهم دو نکته را عرض کنم و آن این است که هر قراریکه بر طبق این تعرفه دولت با يك دولت دیگری می بندد مقدمه آن قرارداد این خواهد بود که تمام قرار داد های سابق منسوخ است پس این مسئله واضح است و محتاج به تکرار نیست .

مسئله دیگری که میخواستم عرض کنم این است :

چون ایشان فرمودند این تعرفه جدید بصره ما نیست بنده با این فرمایش ایشان موافق نیستم و عرض میکنم این تعرفه بالنسبه بتعرفه قانونی که اخیراً از مجلس گذشت صرفه اش بیشتر است . زیرا حد اقل هایش یا کمی بیشتر است یا تقریباً مساوی است ولی حد اکثر هایش خیلی زیاد تر است پس این تعرفه گذشته از این که استقلال گمرکی بها میدهد بصره مالی ما هم هست . و همان طور که خودشان هم فرمودند در مسئله گمرک ما زیاد نباید نظر مالی داشته باشیم معذک ملاحظه صرفه مالی هم شده است .

رئیس - بالاخره قبول فرمایند ؟

وزیر مالیه - اگر ایشان اصرار نکنند بنده نمی

توانم قبول نکنم

رفیع - بنده مخالفم

عراقی - در موقعش تقاضای تجزیه میکنم

وزیر مالیه - بنده از آقای دکتر مصدق تقاضا میکنم

پیشنهادشان را مسترد بدارند و برای بنده محظور و اشکال تولید نکنند برای اینکه اولاً از يك طرف ایشان اصرار میورزند و از طرفی بنده هم نمی توانم قبول نکنم زیرا مقصود همین است و از طرفی بعضی از آقایان مخالفت می کنند بعنوان اینکه اولاً این واضح است و بعلاوه این قبول مثل اقرار ضمنی است و خوب نیست از آنطرف بنده نمیتوانم قبول نکنم زیرا معکوسش خوب در انتظار جلوه نمیکند . بنده و تمام هیئت دولت در حضور رئیس الوزراء مملکت در این مجلس که يك جای رسمی است عرض میکنم که پس از تصویب این تعرفه که يك تعرفه مستقل مملکتی است بمرجوب همین تصویب و از روی همین تعرفه و برطبق همین اختیار باید بگران داخل در مذاکره میشود و تمام تعرفه های قبلی و سابق که دولت ایران با دیگران داشته منسوخ است . بنا بر این دیگر پیشنهاد آقای دکتر مصدق لزومی ندارد .

دکتر مصدق - بنده هم متقاعد شدم و مسترد میکنم

پیشنهاد آقای افشار .

(به مضمون ذیل خوانده شد)

پیشنهاد میکنم از قالی های جوهری بیشتر از صدی يك گرفته نشود .

رئیس آقای افشار

افشار - پیشنهادی که بنده کردم قابل توجه شد و در خارج از مجلس يك مذاکرانی با حضرف والا شاهزاده وزیر مالیه نمودم بالاخره ایشان قبول فرمودند که برای یکسال باشد بنده هم با یکسال موافقم که بعد از یکسال تجدید نظر در مجلس شورای ملی بعمل آید وزیر مالیه - اصل مطلب حالا است . ملاحظه فرمایند چقدر مطلب مشکل است . بنده ناچارم در اینجا يك حرفهائی بزنم که خیلی ها خوب تصور نمیکند ولی چگونگی مجبورم اداء وظیفه بکنم . اولاً توافق نظری که با آقای افشار حاصل کردیم یعنی نظر بنده این بود . اولاً يك آقایان هستند که صرفه مملکت را در این میدانند که قالی رنگ جوهری زویج شود . ما هم معتقدیم که صرفه مملکت در این است که رنگ جوهری از بین برود و زویج نشود . و مبدل برنگ ثابت شود . این مسئله چون يك امر نظری و محتاج به مباحثه و مطالعه است از این جهت ما یکسال را قید کردیم و در نظر گرفتیم که در ظرف یکسال یعنی از ۳۰۷ الی ۳۰۸ قالی های جوهری با همان گمرک صد دوازده باشد در صدی بیست و پنج که دولت اول میگرفت خیلی زیاد بود و این هم که آقای افشار پیشنهاد کرده اند در حکم معافیت است پس با همان صد دوازده تا یکسال ما معامله میکنیم تا مطالعه کنیم به بینیم نتیجه چه میشود زیرا حقیقتاً این یکی از قضایائی است که باید حل شود بعضی ها معتقدند که اگر شروع به زویج رنگ جوهری شود خوب است و بر عکس بعضی دیگر معتقدند که آن روز روز مرك قالی ایران است . در این مدت ما می توانیم ترجیح بدهیم که کدام از این دو طریقه به نفع اصلی و واقعی مملکت است اگر دیدیم که واقعاً قالی جوهری بازار مخصوصی در دنیا دارد آنوقت بنده هم موافق میشوم که معاف باشد آنها بیک شرط و آن این

است که بین قالی ثابت و قالی رنگ جوهری فرق و علامت مخصوصی بگذارند چنانچه در همه جای دنیا بین اصل و بدل فرق است و يك - علامت خاصی دارد . ملاحظه فرمائید نقره و طلا را وقتی که مسكوك می کنند با ظرفی می سازند این نقره و طلا و آب طلا داده و با بصورت طلا در آورده همیشه فرق و علامتی میگذارند . چنانچه عرض کردم نظر بنده این است که صلاح مملکت در این است رنگ جوهری بکلی از بین برود و حالام که بنده موافقم همین ترتیب باشد باز باید روی قالی جوهری با پشم یا توسط چیز دیگر يك علامت خاصی بگذارند که در بازار های دنیا معلوم باشد که این جوهری است که با قالی ثابت مخلوط و اشتباه نشود و روی خود قالی بافته شود که این قالی جوهری است . شما با ما در این قسمت موافقت کنید من هم درازاء با شما يك مساعدت های اداری میکنم و در این جا تعهد میکنم که این مزاحمت هائی که فعلاً برای مردم و نجات در سرحد تولید شده که بار را باز میکنند و از آنها تقاضا میکنند که حکماً تصریح کنند جوهر است یا جوهری نیست و اگر فرضاً اشتباهاً چیزی بگویند گرفتار جریمه ضبط میشوند و آزا قاچاق تلقی میکنند این هارا رفع کنیم خود بنده هم باین مزاحمت های که فعلاً نسبت به نجات مردم در سرحد تولید شده مخالفم . و دیگر نمیگذارم اشکال تراشی برای آنها فراهم شود و این قسمت ها را اصلاح میکنم و این اشکالات را از بین میبریم آنوقت در این مدت یکسال مجال خواهیم داشت که بطور کامل در این قضیه مطالعه و غور کنیم اگر حق با شما بود و اگر هم حق با ما بود که قالی جوهری را تبدیل بقالی ثابت کنیم در هر حال بعد از این یکسال یعنی در ۳۰۸ میتوانیم در این قضیه تجدید نظر کرده توافق پیدا کنیم

رئیس - مقصودتان این است که تا یکسال صد دوازده باشد بعد از یکسال تجدید نظر شود ؟

وزیر مالیه - بلی صد دوازده تا یکسال

رئیس - رأی گرفته میشود بلاوجه دولت به ضمیمه

اصلاحاتی که شده یکی از طرف آقای تقی زاده یکی هم از طرف آقای مدرس و یکی هم اصلاح آقای حاج شیخ بیات و اصلاحات کمیسیون .

وزیر مالیه - اصلاحاتی که قبلاً در کمیسیون شده بود بنده خودم قبول کرده و روز قبل تقدیم کرده ام

رئیس - خوب . پس باید قرائت شود اصلاحاتی که در نقره گمرک صادرات شده بقرار ذیل است : گاو ز و ماده گاو فردی دو تومان گوساله فردی پنج قران گاو میش سه تومان غلات يك من بکشاهی - برنج يك من دوشاهی - آردهای ماکول دو شاهی - ماهی هایك من دوشاهی - صمغیات دو درصد - فرش جوهری دوازده درصد .

در نقره واردات منسوجات ابریشمی مصنوعی از روی قیمت صدی پانزده پارچه هائی که بیش از صدی پنجاه تا صدی نود و هفت پشم داشته باشد یکمن هشتقران رأی گرفته میشود بلاوجه دولت

حاج شیخ بیات - بنده پیشنهاد حذف تبصره را کردم .

رئیس - صحیح است . بکلی از اصلاحات هم همین بود .

وزیر مالیه - بنده خودم قبول کردم حذف شود

رئیس - پیشنهاد آقای تقی زاده (باین مضمون قرائت شد)

پیشنهاد میکنم در ضمن فقره ۳۴ و قسمت (ه) بجای مسكوكات طلا و نقره نوشته شود مسكوكات طلا

رئیس - آقای تقی زاده

تقی زاده - مسكوكات نقره خارجه که در مملکت رواج داشته باشد نباید آزاد باشد فقط تا میزانه که قیمتش مطابق قانون است باید رواج داشته باشد و چون مسكوك نقره خارجه نباید آزاد باشد از این

جهت بنده این پیشنهاد را کردم که فقط مسكوكات طلا نوشته شود

رئیس - آقای دادگر
دادگر - بنده يك عرض دیگری دارم
رئیس - رأی میکنیم به پیشنهاد آقای تقی زاده .

آقایانیکه تصویب می کنند قیام فرمایند (معدودی قیام کردند)

رئیس - تصویب نشد . رأی گرفته میشود بلاوجه دولت به ضمیمه اصلاحاتی که از طرف آقای تقی زاده و حاج شیخ بیات و آقای مدرس شده بضمیمه اصلاحات کمیسیون که آقای وزیر مالیه پیشنهاد نمودند

دادگر - راجع باصلاحات کمیسیون بنده عرض مختصری دارم

رئیس - بفرمائید

دادگر - بنده بکار هائی که متضمن سرعت عمل است عقیده دارم ولی یکی از رفقا به بنده اعتراض کردند که از برنج هر من صد دینار در موقعی که صادر میشود باید بگیرند يك من دو شاهی هم در آن لایحه مالیات راهها برای برنج صادره معین شده و این يك تخمیل بزرگی است برای صادرات يك ولایت شمالی بنا براین بنده توجه آقای وزیر مالیه را باین موضوع جلب میکنم که توجه خودشان را در این موضوع مبدول فرمایند

رئیس - رأی میکنیم با اوراق آقایانیکه موافقت ورقه سفید خواهند داد - محض تذکر عرض میکنم لفظ قانونی که آقای یاسائی پیشنهاد کردند اضافه شد وزیر مالیه - بلی اضافه شده .

(اخذ آراء بعمل آمده و نتیجه این طور حاصل شد)
ورقه سفید علامت قبول ۷۵ - ورقه کبود علامت رد يك

رئیس عده حاضار نود . باهفتاد و پنج رأی تصویب شد اسامی موافقین

آقایان : میرزا رضاخان افشار - میرزا عبدالحسین

معظمی - خواجوی - محمد تقیخان اسعد - نسی سلیمان

مفتی - محمد آخوند - آیه الله زاده خراسانی - ضیاء
 بابری - یحیی خان زنگنه - ارباب کیخسرو - عدل
 آقا علی زارع - اسکندر خان مقدم - نابت - فرش
 میر ممتاز - ابراهیمی - طباطبائی و کیلی - دیوان بیگی
 ختنوبس - حشمی - ایقوانی - سید کاظم زردی -
 دکتر طامری - فرمند - دولتشاهی - فهیمی وزیری
 زوار - امام جمعه شیراز - بدر - حاج میرزا حبیب الله
 امین - سهراب خان - احتشام زاده - میرزا عبدالله
 خان ونوق - شریعت زاده - دادگر - روحی - شیرانی
 کی استوان - محمود رضا - نوبخت - پور تیمور - افخمی
 آقا سید حسین آقابان - امام جمعه اهر - میرزا هاشم

قانون

تعرفه گمرکی و اجازه انعقاد قرارداد گمرکی مخصوص با دول خارجه

مصوب ۱۴ اردی بهشت ۱۳۰۷ شمسی

ماده واحده - مجلس شورای ملی تعرفه گمرکی ضمیمه را تصویب و بدولت اجازه میدهد که با دول خارجه قرارداد های گمرکی مخصوصی که از تعرفه حد اقل کمتر نباشد منعقد نماید مدت این قرار داد از هشت سال نباید تجاوز نماید .
 تبصره - نسبت بمال التجاره دولی که بعد از ۲۰ اردی بهشت ماه ۱۳۰۷ دارای قرارداد گمرکی قانونی بدون ایران نباشند حد اکثر مقرر در تعرفه مصوبه معمول و مجری خواهد بود
 این قانون که مشتمل بر یک ماده و تعرفه گمرکی ضمیمه است در جلسه سیزدهم اردی بهشت ماه یکم هزار و سیصد و هفت و شمس بتصویب مجلس شورای ملی رسید

رئیس مجلس شورای ملی : حسین پیرنیا

۲۱) تعرفه گمرکی ضمیمه قانون تعرفه گمرکی و اجازه انعقاد قرارداد های گمرکی مخصوص با دول خارجه

ص ۴۲۸۹

حقوق واردات

نوع مال التجاره	واحد	تعرفه حد اقل	تعرفه حدا کثر
طیارات			
۱ - سفینه های هوایی دبریزابل باغیر آن - آئروپلان		معاف	۵%
هیدروپلان و غیره		۰	۵%
ب - قطعات منفصله آنها			
الکلیات			
۱ - الکلهای خالص	یکمن باظرف	۱۶	۲۴
ب - الکلهائی که طبیعتاً یا مصنوعاً بطور دائم و واقعی مورد استفاده شرین نداشته باشند و الکلهائی که بوسیله یکجسم دهنی جامد شده اند	یکمن باظرف	۱۰۰	۲
تبصره - برای مشروبات الکلی رجوع شود بقسمت مشروبات کبریت غیر از شمعچه			
۱ - در قوطی هائیکه بیش از شصت کبریت نداشته باشند و وزن ۲۵۰ قوطی از یکمن تجاوز نماید	یکمن باظرف	۲	۴
ب - سایر اقسام کبریت	"	"	۵
نشاسته	"	۱	۲
حیوانات ذیروح از هر قبیل			
۱ - الاغ	معاف		رأسی ۲
ب - شتر	"		۵
ج - اسب و مادمان و کره	"		۲%
د - قاطر	"		۵
ه - عوامل			
۱ - کاه ماده کاه ز (ورزاو) و کاه میش	معاف		۲
۲ - کوساله کمتر از یکسال	"		۱
و - اغنام			

نوع مال التجاره	واحد	تعرفه حد اقل	تعرفه حداكثر
۱ - گوسفند - میش - بز		معاف	۰,۴۰
۲ - بز و بزغاله		"	۰,۲۰
ز - طیور اهلی		"	۲٪
ح - طیور و حیوانات صید		"	۵٪
ط - سایر حیوانات غیر مذکور		معاف	۵٪
اسلحه و متعلقات و قطعات منفصله آنها			
آ - تفنگهای شکاری و تفنگهای کوتاه و طیارچه های تفریحی غیر از اسباب بازی اسلحه برانده و قطعات منفصله آنها			
ب - سایر انواع اسلحه آتشی و قطعات منفصله آنها (ورود موکول به اجازه مخصوص دولت است)	از روی قیمت	۱۰٪	۲۰٪
چوب آلات	از روی قیمت	۵۰٪	ممنوع
آ - هیزم		معاف	۲۰۰۰
ب - سایر چوبهای اساخته بانضمام درختهای قطع شده یا اره نشده دستک - نخته - تنه های درخت مریم شده الوار تیر - کننده - چوبهای راه آهن - چوبهای پدپ سازی - چوبهای عصا - چوبهای نسمه پدپ و ندهای رسته ج - چوبهای ساخته رنده شده یا غیر آن باستثنای آهنائی که در تعرفه مخصوصاً ذکر شده - جاروهای متعارفی اشیاء سبدي متعارفی که جزو اثاث البیت یا خرازی محسوب نشوند	از روی قیمت	۵٪	۱۰٪
د - چوبهای متفرقه از قبیل خاک اره و خورده نجاری الیاف نخل ترکه های سبد بافی و کاه چوب (الیاف چونی که برای عدل پدچی و غیره بوسیله ماشین تحصیل میشود)	از روی قیمت	۸٪	۱۵٪
<u>مشروبات</u>			
آ - مشروبات الکلی :			
۱ - لیکور های اعلا و مشروبات مقوبه اصل از هر قبیل	یکمن باظرف	۲۴	۵۴
۲ - انواع عرق			
آ - و بسکی - رم - کنیاک اعلی - فین شامپانی - جین شیدام			

نوع مال التجاره	واحد	تعرفه حد اقل	تعرفه حداكثر
کیرش و سایر مشروبات مشابه آنها	یکمن باظرف	۲۰	۴۵
ب - ودکا - عرق - مشروبات مشهیه - لیکورهای متعارفی و مشروبات نظیر آنها	یکمن باظرف	۲۰	۴۲
۲ - شرابهای کف دار	"	۲۰	۶۰
۴ - شرابهای دسر از قبیل بورتو - مادر - شری - مالاکا و رموت و شرابهای مشهیه	"	۱۸	۲۴٫۵
۵ - شرابهای سر میز ب کف	"	۹	۲۲٫۵
۶ - آبجو - شراب سیب و مشروبات تخمیر شده غیر مذکوره بانضمام هیدرومل (مشروبی است که از غسل ساخته میشود)	"	۱,۵۰	۴٫۵
۷ - شرابهای طبی	"	۱۲	۱۵
ب - سایر انواع مشروبات			
۱ - آبهای معدنی	"	۰,۲۵	۰,۵۰
۲ - لیموناد	"	۰,۲۰	۰,۵۰
۳ - بچ و سودا	معاف	معاف	معاف
۴ - انواع سرکه	"	۱	۲
شمهای کچی و کافوری و موی و پیهی از هر قبیل بانضمام فتیله کلوله مشعل و فتیله های پیه اندود	"	۱	۲
کائوچو - کوتا پرکا مواد رزینی و مشتقات آنها :			
آ - کائوچو خام		معاف	۵٪
ب - بشکل صفحه - ورق بارشته	یکمن	۲	۶
ج - کالش و چکمه های رزینی	یکمن	۴	۱۰
د - رزین درشکه بدون درپچه و روکش فلزی و اولاه های رزینی بانضمام اولاه های رزینی پوشیده شده از پارچه	یکمن	۵	۱۰
ه - سایر اشیاء رزینی باستثنای پارچه های رزینی - البسه اسباب بازی اشیاء تجملی و سایر امتعه که جزء قسمت دیگر از تعرفه محسوب شوند	از روی قیمت	۱۲٪	۲۵٪

نوع مال التجاره	واحد	تعرفه حداقل	تعرفه حداكثر
خاکستر و جرم فلزات		معاف	معاف
ذغال		معاف	معاف
آ - ذغال سنك كوك (ذغال سنك مكلس) نورپ (ذغال سنك نارس)	صد من	۵	۱۰
ب - ذغال چوب	صد من	۲	۱۰
خاك سمنت بانضمام آجر سفال و اشیاء سمنی	یکمن	۲	۵
موم تصفیه نشده			
حبوبات و مأكولات و کنسروهای خوراکی غیر از مشروبات :			
آ - روغن و سایر دهنیات حیوانی مأكول بانضمام مارکارین (عصاره بده) و روغن های نباتی			
۱ - نازه و نمك زده در ظروف غیر مسدود از هر قبیل	یکمن	۱	۲
۲ - محفوظ در قوطی های کوچک با سایر ظروف مشابه سر بسته تبصره مقصود از قوطی های کوچک قوطیهائی است که وزن آنها (ظرف و مظروف) از یکمن تجاوز نماید	یکمن باظرف	۲	۵
ب - کاکائو از هر قبیل بانضمام شوكلات			
۱ - حبه پوست با فضولات کاکائو	یکمن	۱	۱
(۲) کاکائو گرد قند دار با بی قند	یکمن	۵	۸
(۳) شکلات از هر قبیل و حلوبات ساخته شده از کاکائو	یکمن باظرف	۱۵	۲۰
ج - قهوه :			
(۱) قهوه بو نداده	یکمن	۴	۷
(۲) قهوه بوداده آسیا شده یا غیر آن خالص یا مخلوط به کاسنی یا سایر مواد	یکمن	۵	۱۰
تبصره - از قهوه و چای و کاکائو بیکه در بسته های کوچک و قوطی های مقوائی یا حلبی یا سایر ظروف مشابه آنها وارد میشود حقوق کرکی با وزن ظرف مأخوذ میگردد			

نوع مال التجاره	واحد	تعرفه حد اقل	تعرفه حداكثر
د - غلات و مشتقات آنها			
۱ - برنج پاك كرده با پاك نكرده (شاتوك)	یکمن	۰,۳۰	۰,۵۰
۲ - گندم - جو - داورس - و سایر غلات خوراکی غیر مذکور از قبیل ارزن	یکمن	۰,۲۵	۰,۴۰
۳ - مالته (جو مقشر مسحوق برای ساختن آب جو)	یکمن	۰,۲۰	۱
۴ - آرد های خوراکی	یکمن	۰,۲۰	۰,۵۰
۵ - آرد های ترکیبی از قبیل نسکه	یکمن	۱	۲
۶ - بلغور و جو مقشر	یکمن	۰,۱۰	۰,۳۰
۷ - ماکارونی و خمیر های مأكول	یکمن	۱	۲
۸ - بسکماج نان قندی و کلوچه از هر قبیل			
آ - بسکماج دریائی و بسکماج هائی که بسك داده میشود		معاف	معاف
ب - سایر اقسام بانضمام نان قندی و کلوچه از هر قبیل تبصره - بسکماج هائی که بیش از صدی چهل قند داشته باشند جزو حلوبات محسوب میشوند	یکمن باظرف	۱,۵۰	معاف
۹ - نان		معاف	۰,۲۰
۱۰ - کاسنی		معاف	معاف
۱ - ربشه های سبز کاسنی		معاف	معاف
۲ - کاسنی بوداده آسیا شده یا خشك	یکمن باظرف	۰,۵۰	۲
۳ - نشاسته های مأكول از قبیل سا کو مانپوك ... نایوکا			
آروروت نشاسته سیب زمینی و غیره	یکمن	۰,۱۵	۰,۳۰
ز - پنیر			
۱ - پنیر های متعارفی و نرم بانضمام کشك	یکمن	۰,۲۵	۰,۴۰
۲ - پنیر های محفوظ :			
آ - در قوطی	یکمن باظرف	۳	۵
ب - در سایر ظروف	یکمن	۳	۵
ح - میوه های حصه دار و نیمه دار نازه یا خشك	یکمن	۰,۲۵	۰,۴۰
ط - میوه های محفوظ بانضمام مرباجات ژله (نوعی ارزناك) لواشه میوه مارملاد میوه هائی که باشکر پخته شده			

نوع مال التجاره	واحد	تعرفه حداقل	تعرفه حداكثر
شیره و شربت میوه جات در قوطی کوزه بطری یا سایر ظروف نظیر آنها	از روی قیمت	۲۰٪	۳۰٪
نصیره - شیره و شربت میوه جاتی که بیش از صدی پنج الکل خالص داشته باشند و میوه جات محفوظ در الکل جزو عرق محسوب میشوند نمرة ۲			
ی - تخمه های ما کول یعنی آنها ای که بمصرف خوراک انسان میرسند از قبیل تخمه آفتاب گردان - خربوزه هندوانه و کدو	یکمن	۰٫۵۰	۰٫۲۰
ک - دهنیات نباتی			
۱ - روغن زیتون	یکمن باظرف	۲	۴
۲ - سایر دهنیات نباتی از قبیل روغن ارشید (پسته زمینی و روغن تخم آفتاب گردان و کنجد و غیره نصیره - سایر دهنیات نباتی از قبیل روغن خشخاش پنبه دانه و کرچک جزو دواجات عطریات یا دهنیات نباتی غیر ما کول محسوب میشود	یکمن باظرف	۰٫۵۰	۴
ل - شیر و سر شیر			
۱ - شیر و سر شیر نازه بانضمام ماست	معاف	معاف	معاف
۲ - محفوظ یا خنثی شده در قوطی بطری یا سایر ظروف مشابه آنها قند دار یا بی قند	یکمن باظرف	۲	۳
۳ - سبزیجات و بقولات از هر قبیل			
۱ - نازه	معاف	معاف	۰٫۱۰
۲ - خشک از قبیل نخود عدس باقلا لوبیا و تخم پسته زمینی و سایر بقولات خشک	یکمن	۰٫۳۰	۰٫۵۰
۳ - محفوظ در قوطی کوزه بطری یا سایر ظروف مشابه آنها	یکمن باظرف	۳	۴
ن - عسل	یکمن باظرف	۳	۴
س - تخم طیور اهلی یا طیور صیدی	صد عدد	۱	۲
ع - ماهی			
۱ - نازه	معاف	معاف	۰٫۰۵
۲ - ماهیهای نمکی یا دودی که خشک وارد کنند	یکمن	۰٫۱۵	۰٫۲۵

نوع مال التجاره	واحد	تعرفه حداقل	تعرفه حداكثر
۳ - محفوظ:			
آ - در قوطی کوزه بطری یا سایر ظروف سر بسته نظیر آنها	یکمن باظرف	۵	۸
ب - در سایر ظروف		۱٫۵۰	۴
۴ - خاوبار		۱۰	۲۵
ف - نمک:			
۱ - تصفیه شده	ده من	۰٫۲۰	۰٫۵۰
۲ - نمک سفید تصفیه شده			
آ - در قوطی بطری یا سایر ظروف مشابه	یکمن باظرف	۰٫۴۰	۱
ب - در ظروف دیگر		۰٫۱۰	۰٫۱۵
ص - قند و حلویات از هر قبیل کلوکوز (قندی که از انگور و غیره ساخته میشود) از هر قبیل شربت و انگشت پیچهای که از تصفیه با ساختن قند حاصل میشود	یکمن	۰٫۲۵	۱٫۵۰
۲ - قند های تصفیه نشده یا تصفیه شده:			
آ - شکر درشت یا ریز بانضمام شکر های زرد		۱٫۵۵	۲
ب - قند های حبه یا کله قند و نبات	یکمن باظرف	۱٫۵۵	۲٫۵۰
۳ - حلویات بانضمام آب نبات و نقل و غیره و سایر شیرینی جات بدون کاکائو	یکمن باظرف	۶	۸
ق - چای:			
۱ - چای سفید	یکمن	۱۰	۱۴
۲ - سایر اقسام چای		۶	۱۲
ر - گوشت بانضمام گوشت شکار			
۱ - نازه	معاف	معاف	معاف
۲ - سایر اقسام			
آ - نمکی خشک یا دودی	یکمن	۲	۴
ب - محفوظ در قوطی کوزه بطری یا سایر ظروف نظیر آنها بانضمام عصاره های گوشت	یکمن باظرف	۵	۸
کهنه های کاغذ سازی و کهنه پاره	یکمن	۰٫۵۰	مجموع

نوع مال التجاره	واحد	تعرفه حداقل	تعرفه حداكثر
تبصره - ورود کهنه های کاغذ سازی و کهنه پاره هائی که از البسه مستعمل و با کثیف بدست آیند ممنوع است <u>دواجات</u> آ - ساکارین و مواد ساکارین دار ب - محمولات با مواد دوائی اختصاصی (اسپیسالیته) ولو با الکل باقند ج - سایر اقسام دواجات بانضمام نشاسته های غیر ما کول دهنیات دوائی صمغهای نباتی غیر از کائوچو و خمیر مایه آنجو و خمیر مایه خمیری پنبه های طبی متعارفی و پنبه های ضد وجع مفاصلی یا پنبه هائیکه برای جراحی بندی استعمال میشوند و پارچه های ضد عفونی تبصره - ورود مرفین کوکائین و مشتقات آنها و ساکارین فقط با اجازه مخصوص دولت برای مصارف طبی ممکن است <u>مسطوره جات تجارتی</u> بدون قیمت اصلی بانضمام مستورجات پارچه که طول آنها بیش از سی سانتیمتر در تمام عرض پارچه نباشد و مستوره جات روی مقوا یا محتوی کتابچه <u>لفاف و ظرفهای مال التجاره:</u> لفاف و ظرفهای معمولی محتوی مال التجاره باستثنای طبری های ملو از موادی که حقوق گمرکی با آنها تعلق نمیگردد معاف و بدون اظهار نامه مخصوص پذیرفته میشوند. لفاف و ظرفهای تجملی با آنهائی که جزو لفاف و ظرف های معمولی محسوب نشوند علیحده مطابق تعرفه اختصاصی خود نادیه حقوق میباشد لفاف و ظرف هائی که وسیله آنها مال التجاره ایرانی بخارجه فرستاده شده و خالی بایران عودت داده میشوند از نادیه حقوق گمرکی معافند بشرطی که مورد معاملات تجارنی واقع نشود لفاف و ظرفهای	یکم	۵۰۰	ممنوع
	از روی قیمت	۲۰٪	۴۰٪
	از روی قیمت	۵٪	۱۰٪
	معاف	معاف	معاف

نوع مال التجاره	واحد	تعرفه حداقل	تعرفه حداكثر
نو و آنهائی که مورد معاملات تجارنی واقع شوند جزو مال التجاره منظور و حقوق گمرکی مذکوره در تعرفه را تأدیبه میباشد <u>کودهای حیوانی</u> تبصره - برای کودهای شیمیائی رجوع شود بقسمت مواد شیمیائی <u>ادویه جات</u> آ - فلفل - زرد چوبه - فلفل فرنگی و خردل ب - سایر اقسام ادویه بانضمام ادویه جات آماده - انواع رب (سوس) و انیل زعفران - دابلان - لیموهای خشک (عمانی) و ادویه جات غیر مذکور از قبیل دارچین میخک زکامی شجر القار - جوز - هل - زیره - سیاهدانه - دانه های خشخاش <u>البسه و اشیاء دوخته و مهیا:</u> آ - البسه از هر قبیل که تمام یا قسمتی از آنها دوخته و مهیا باشد بانضمام انواع پیراهن و زیرشلواری جوراب و شب کلاه و اقسام کلاه دستکش از هر قبیل شربتی - شال باستثنای شالهای که مخصوصاً در تعرفه قید شده - دستمال کردن زنانه - چهارقد - شال کردن های پوستی زنانه و اشیاء نظیر آنها - پرهائیکه برای زینت تهیه شده و کلیتاً تمام اشیاء مربوطه به البسه که مخصوصاً در تعرفه ذکر نشده تبصره - کفش های غیر چرمی یا کائوچو یا کفشهاییکه قسمت عمده آنها از چرم یا کائوچو نیست جزو البسه از هر قبیل محسوب میشوند ب - اشیاء دوخته و مهیا: ۱ - اشیاء دوخته و مهیا بانضمام ملافه و روپوش تخت	یکم	۱۰۵	معاف
	از روی قیمت	۱۵٪	۲۰٪
	از روی قیمت	۲۵٪	۵۰٪

نوع مال التجاره	واحد	تعرفه حداقل	تعرفه حداكثر
خواب سفره و حوله دستمالهاي چوبي دوخته چترهاي باراني و آفتابي - روپوشهاي مال التجاره - بيرق - گردن پوش - غاشيه - انواع پتو - رومبزي - پارچه هاي روپوش انانیه و پويانو - کلمهاي مصنوعي - نورهاي چراغ - پرده هاي کوچک و بزرگ پارچه و فربي مهيا و غيره	ازروی قيمت	۲۵٪	۵۰٪
۲ - انواع جوال و کيسه هائي که در تعرفه ذکر نشده تبصره - اشیاء پارچه مذکوره فوق مطابق جنس پارچه	ازروی قيمت	۵٪	۱۰٪
تأديه حقوق ميبايد در صورتيکه بشکل نوپ يا بطوري که از کارخانه نساجی خارج شده اند وارد کردند يعنی بدون اينکه بعداً آفيري در شکل آنها وارد شده باشد			
دهنيات حيواني باستثناي دهنيات دوائی	یکمن باظرف	۰٫۲۵	۰٫۵۰
دهنيات معدنی و مشتقات آنها باستثناي دهنيات دوائی:			
آ - نطف تصفيه نشده باسياب			
۱ - فرج (بی ظرف)	ده من	۰٫۴۰	۱٫۵۰
۲ - در پیت و چلیک	ده من باظرف	۰٫۵۰	۲
ب - نطف تصفيه شده:			
۱ - نطف لامپا با کروزين:			
آ - فرج (بی ظرف)	ده من	۰٫۵۰	۲
ب - در پیت و چلیک	ده من باظرف	۰٫۷۵	۳
۲ - جوهرهاي نطف از قبیل بزین و کازولین	یکمن باظرف	۰٫۴۰	۰٫۷۵
ج - مشتقات نطف:			
۱ - بارافین	یکمن باظرف	۰٫۲۰	۰٫۴۰
۲ - دهنيات سوخت از قبیل مازوت:			
آ - فرج (بی ظرف)	ده من	۰٫۲۰	۱٫۵۰
ب - در پیت و چلیک	ده من باظرف	۰٫۵۰	۱٫۵۰
۳ - روغنهایی که برای چرب کردن ماشين آلات بکار ميرود از قبیل موبیل اویل	یکمن باظرف	۰٫۲۰	۰٫۷۵

نوع مال التجاره	واحد	تعرفه حداقل	تعرفه حداكثر
۴ - دهنيات ماشين	یکمن باظرف	۰٫۲۰	۰٫۷۵
۵ - فضلات نطف از هر قبیل	یکمن	۰٫۱۰	۰٫۲۰
د - ساير دهنيات معدنی تصفيه شده با غير آن	یکمن باظرف	۰٫۲۰	۰٫۷۵
ه - قطران معدنی	" "	۰٫۲۰	۰٫۲۵
دهنيات نباتی غير مأکول:			
دهنيات نبات مخصوص روان کردن موتور يا چرب کردن باستثنای آنهايکه جزو مواد دوائی باعطريات منظور شده اند	" "	۰٫۵۰	۱
آلات موسيقي از هر قبیل بانضمام قطعات منفصله آنها	ازروی قيمت	۲۵٪	۵۰٪
آلات و ادوات علمی از هر قبیل بانضمام قطعات منفصله آنها	معاف		۱۰٪
آنها ماشين آلات و افزار:			
آ - افزارهاي یدی	ازروی قيمت	۶٪	۱۰٪
ب - ماشين آلات و مکانيکهايکه بوسیله ماشين يا بکمک حيوان يا دست حرکت میکنند بانضمام ماشين هاي زراعتی افزارهاي مکانيکی - اوکوموتور و قطعات منفصله آنها و ديگهاي بخار و ماشينهاي مولد بخار و موتورهاي صنعتی	" "	۶٪	۱۰٪
ج - ساير اقسام موتور بانضمام موتور انومبیل آئروپلان وقایق و غيره	معاف		۵٪
تبصره - بموجب قانون ۷ دلو ۱۳۰۳ ماشينهاي صنعتی و قطعات منفصله آنها و همچنين ماشين و آلات و ادوات زراعتی تا ۶ من ۱۳۱۳ از تأديه حقوق گمرکی معافند			
مواد حيواني خام غير مذکور:			
- تخم نوغان در قوطیهاي سی گرمی يا کمتر	قوطی	۱	۲
ب - ساير مواد حيواني خام غير مذکور بانضمام دهنيات حيواني غير مأکول باستثنای مواد حيواني نسجی	ازروی قيمت	۵٪	۱۰٪
تبصره ۱ - تخم نوغانیکه در غير از قوطی وارد ميشود با در قوطی هائي که ظرفيت آن ها بيش از ۳۰ گرم			

نوع مال التجاره	واحد	تعرفه حداقل	تعرفه حداكثر
است حقوق گمرکی را از قرار هر ۳۰ گرم وزن خالص بگمران تأدیبه می نمایند.			
نیمه ۲ - تخم نوغان را جز از دفاتر گمرکی که دولت در آنجا وسایل تفتیش علمی را فراهم ساخته نمی توان وارد کرد			
نیمه ۳ - دولت حق دارد پرورش و ورود تخم نوغان را به خود انحصار دهد یا حقوق کمی آن را اضافه کند			
<u>مواد معدنی بااستثنای سمیت :</u>			
آ - مواد معدنی خام غیر مذکور بانضمام توگرد تصفیه نشده انواع نسج الحجر تلوک - کج - آهک - کاک گول کوزه گری سنگ کج و شن	ده من	۱۱٪	۲۰٪
ب - ساخته :			
انواع نسج الحجر و تلوک بشکل صفحه رورق و مشتقات آنها بمزج سایر مواد یا غیر آن	از روی قیمت	۱۰٪	۲۰٪
<u>مواد نسجی و مشتقات آن :</u>			
آ - مواد نسجی خام			
۱ - پشم و موی حیوانات و سایر مواد خام نسجی غیر مذکور	از روی قیمت	۱۵٪	۲۵٪
۲ - پنبه شاهدانه (کنف) و کتان خام	یکمن	۲	۵
۳ - پنبه ابریشم		۱	۲۰
۴ - ابریشم خام		۵	۵
۵ - لاس و فضلات ابریشم			
ب - نخ :			
۱ - انواع نخ که برای خرده فروشی تهیه شده اند یعنی بشکل گلوله روی قرقره صفحه یا مقوا - کلافه های کوچک یا بشکل دیگر	از روی قیمت	۸٪	۱۵٪

نوع مال التجاره	واحد	تعرفه حداقل	تعرفه حداكثر
۲ - نخهاییکه نوع دیگر آماده شده اند :			
۱ - نخ پنبه	یکمن	۱	۳
ب - نخ پشم	"	۱	۵
ج - نخهای کنف (شاهدانه) و ژوت	"	۱۰٪	۱
د - نخهای کتان	یکمن	۱	۲
ه - نخهای ابریشم خالص			
۱ - طبیعی	یکمن	۱۵	۲۵
۲ - مصنوعی	"	۱۵	۴۰
و - نخهای لاس ابریشم	"	۸	۱۵
ز - نخهای پنبه مخلوط لاس ابریشم	"	۲	۶
ح - نخهای پنبه مخلوط برشته های حجری	"	۱	۲
ط - سایر اقسام نخ	از روی قیمت	۱۰٪	۲۰٪
ج - گلابتونهای نقره یا طلای بدل با اصل و نخهای پوشیده شده از نقره یا طلای اصل و او برای خورده فروشی	از روی قیمت	۱۵٪	۲۰٪
د - طناب و ریسمان و نخ قند بانضمام ریسمانهای صیادی و کمند (رسانهای طنابی)	یکمن	۰٫۷۰	۱٫۵۰
ه - منسوجات :			
۱ - بدون تشخیص موادی که در ترکیب آنها بکاررفته اند و پارچه بندی بانضمام لایهای پنبه آلوده صمغ یا غیر آن و پارچه های لانی دار	از روی قیمت	۱۰٪	۲۰٪
ب - قالیچه و فرش ها از هر قبیل :			
۱ - از پنبه خالص	از روی قیمت	۲۵٪	۵۰٪
۲ - از غیر از پنبه خالص	از روی قیمت	۲۵٪	۵۰٪
ج - انواع توری که با دست یا ماشین ساخته شده باشند بانضمام توری های تویی به استثنای توری های ماشینی برای مبیل	از روی قیمت	۲۵٪	۵۰٪
د - قلاب دوزی و پارچه های قلاب دوزی با کلدوزی شده بانضمام پارچه های پولک دار با دارای زینتات نخملی	از روی قیمت	۲۰٪	۴۰٪

نوع مال التجاره	واحد	تعرفه حداقل	تعرفه حداكثر
۵ - پارچه های غیر مذکور بانضمام پارچه های کس نابیده بند کفش رویان و غیره و پارچه های مزوج بکائوچو و اشیاء علاقه بندی و پارچه هائیکه تمام با قسمتی از آنها مرکب از بگلابلوطونهای نقره بدل با اصل باشد	از روی قیمت	۱۵٪	۲۰٪
۶ - پارچه های مرکب از مواد غیر مذکور مانند حصیر و پارچه های پاك كن هاي ساخته از الیاف نباتی یا قاعه با از موی اسب پشم موی خوک پوست نباتات و غیره و پارچه های مرکب از مواد نسجی مختلفی که در تعرفه مخصوصاً قید نشده	از روی قیمت	۱۰٪	۲۰٪
۷ - منسوجات پنبه خالص :	یکم	۲،۴۰	۶
۸ - پارچه های غیر مذکور ساده :	یکم	۲،۴۰	۷
۹ - خام از جنس متقال	یکم	۲،۴۰	۷
۱۰ - چلووار	یکم	۲	۷
۱۱ - انواع چیت ملون یا باسمة	یکم	۲	۷
۱۲ - پارچه های بافته شده با نخهای الوان	یکم	۲	۷
۱۳ - پارچه های پیکه با زن کلداری و منقش بانضمام پارچه های مرکب از پنبه مرسه ریزه	یکم	۴	۸
۱۴ - نوری - کارس تزیب و رو بند های پنبه بدون قلاب دوزی یا کلدوزی	یکم	۱۰	۲۵
۱۵ - مخمل و مخمل کرک دار	یکم	۸	۲۵
۱۶ - منکنه شده	یکم	۶	۱۶
۱۷ - سایر اقسام	یکم	۱۰	۲۰
۱۸ - نوریهای ماشینی برای میل حق با منگوله	از روی قیمت	۱۲٪	۲۰٪
۱۹ - منسوجات پشم خالص بانضمام پارچه های پشم بز و یکونی لاما (گوسفند و شتر امریکائی) شتر و از موی حیوانات و غیره :	از روی قیمت	۱۲٪	۲۰٪
۲۰ - منسوجات غیر مذکور از هر قبیل	از روی قیمت	۱۲٪	۲۰٪
۲۱ - مخمل و مخمل کورک دار بانضمام مخملهای شبیه به	از روی قیمت	۱۲٪	۲۰٪

نوع مال التجاره	واحد	تعرفه حداقل	تعرفه حداكثر
۱ - پوست حاجی طرخان و پارچه های نظیر آنها	یکم	۲۰	۱۵۰
۲ - شاپای شرقی	از روی قیمت	۲۰٪	۴۰٪
۳ - منسوجات کتان خالص از هر قبیل	یکم	۱،۵۰	۸
۴ - پارچه های ضخیم متعارفی ساده خام و سفید	از روی قیمت	۱۵٪	۲۰٪
۵ - سایر اقسام بانضمام پارچه های ملون یا باسمة کتانهای اعلی پارچه های کلداری برای میل ملافه سفره حوله و غیره تونی همانطوریکه از کار خانه خارج میشوند	از روی قیمت	۱۵٪	۲۰٪
۶ - منسوجات ابریشم مصنوعی خالص از هر قبیل که مخصوصاً در تعرفه قید نشده	از روی قیمت	۱۵٪	۵۰٪
۷ - منسوجات شاهدانه ژوت با سایر الیاف نباتی مخصوصاً رآمی و آلفا (قسمی از الیاف نباتی)	یکم	۱	۴
۸ - منسوجات غیر مذکوره از هر قبیل	یکم	۱	۴
۹ - پارچه های معمولی خام برای لفاف بانضمام کپسه و پارچه های لفاف مزوج از کتان شاهدانه و ژوت	یکم	۲،۴۰	۱،۲۰
۱۰ - منسوجات ابریشم خالص طبیعی	یکم	۲،۴۰	۷
۱۱ - پارچه های ابریشم خالص طبیعی از نوع چوپونچه و پارچه های ابریشم طبیعی خالص ساده یعنی تک کل و تنه	یکم	۵۰	۱۰۰
۱۲ - نوری - کارس - و رو بند های بدون قلاب دوزی یا کل دوزی	یکم	۱۰۰	۲۰۰
۱۳ - پارچه های ابریشم طبیعی خالص از هر قبیل که در تعرفه منظور نشده بانضمام پارچه های کلداری ابریشمی	یکم	۶۰	۱۰۰
۱۴ - منسوجات لاس و فضلات ابریشم از هر قبیل که در تعرفه ذکر نشده	یکم	۲۵	۷۵
۱۵ - منسوجات پنبه مخلوط به پشم یا مو :	یکم	۲۵	۷۵
۱۶ - پارچه هائیکه بیش از صدی ۳ تا صدی ۱۰ پشم داشته باشند	یکم	۱	۱۰
۱۷ - پارچه هائیکه بیش از صدی ۱۰ و کمتر از صدی ۵۰ پشم داشته باشند	یکم	۱	۱۰
۱۸ - از هر قبیل که در تعرفه منظور نشده	یکم	۶	۱۶
۱۹ - مخمل و مخملهای کورک دار بانضمام مخملهای شبیه به	یکم	۶	۱۶

نوع مال التجاره	واحد	تعرفه حداقل	تعرفه حداکثر
پوست حاجی طرخان و پارچه های نظیر آنها ج - پارچه هاییکه سدی ۵۰ یا بیشتر پشم داشته باشند تا صدی ۹۷ :	یکم	۸	۲۵
۱ - از هر قبیل که در تعرفه ذکر نشده	"	۸	۲۰
۲ - مخمل و مخملهای کورک دار باضام پارچه های شبیه با پوست حاجی طرخان و منسوجات مشابه آنها تبصره - پارچه هاییکه کمتر از صدی ۳ پشم داشته باشند جزو پارچه های پنبه خالص محسوب و آنها یکیکه بیش از صدی ۹۷ پشم داشته باشند مانند پارچه های پشم خالص منظور میگردد	"	۱۶	۳۰
۱۰ - منسوجات - پنبه مخلوط بکتان با سار الیاف نباتی ؛ از هر قبیل که مخصوصاً در تعرفه ذکر نشده اند	یکم	۲	۸
۱۱ - منسوجات پنبه مخلوط با ریش مصنوعی از هر قبیل که در تعرفه قید نشده اند	از روی قیمت	۱۳٪	۲۰٪
۱۲ - منسوجات پنبه مخلوط با ریش طبیعی آ - از هر قبیل که در تعرفه منظور نشده اند و دارای بیش از صدی ۱۰ و کمتر از صدی ۲۵ ایشم باشند	یکم	۱۵	۲۰
ب - دارای صد ۲۵ تا صدی ۹۰ ایشم	"	۲۵	۵۰
ج - نوری کرس و رو بند های بدون قلاب دوزی با کل دوزی د - مخمل و مخملهای کورک دار منگنه شده یا غیر آن	از روی قیمت	۱۵٪	۲۰٪
۱ - دارای کمتر از صدی ۵۰ ایشم	یکم	۲۰	۵۰
۲ - دارای صدی ۵۰ ایشم و بیشتر	"	۴۰	۷۵
۱۳ - منسوجات پنبه مخلوط بالاس با فضلات ایشم از هر قبیل که در تعرفه ذکر نشده	"	۱۰	۲۰
تبصره - پارچه های کسه بیش از صدی ۹۰ ایشم طبیعی یا مصنوعی بالاس با فضلات ایشم داشته باشند جزو پارچه های ایشم طبیعی یا مصنوعی بالاس با فضلات ایشم خالص منظور و آنها ای که دارای کمتر از صدی ۱۰ این مواد باشند حقوق گمرکی را مانند منسوجات			

نوع مال التجاره	واحد	تعرفه حداقل	تعرفه حداکثر
پنبه بعلاوه صدی ۵۰ نادیه میباشد ۱۴ - منسوجات پشم یا کتان مخلوط با ریش طبیعی یا مصنوعی یا لاس با فضلات ایشم از هر قبیل که در تعرفه ذکر نشده	از روی قیمت	۱۰٪	۲۵٪
تبصره - پارچه های پشم یا کتان مخلوط با ایشم که مقدار ایشم آنها از صدی ۳ تجاوز نماید جزو پارچه های پشم یا کتان خالص محسوب میشوند تبصره عمومی - تشخیص پارچه های مخلوط از روی وزن هر يك از مواد مختلفه که در ترکیب آنها بکار رفته بمعل خواهد آمد			
۱۵ - پارچه های موی و دهی از هر قبیل (مشمع) باضام پارچه های که از بکوره صمغ یا سقر یا مواد دهنی دیگری پوشیده شده اند و پارچه های آورده روغن یا کرازوت و مقوا های قبری باستثنای پارچه های پوشیده شده از کائوچو	از روی قیمت	۱۰٪	۲۰٪
خرازی اسباب بازی و اشیاء فلزی متفرقه آ - تلفن ، تلگراف و متعلقات آنها و ماشینهای خود- نویس و قطعات منفصله آنها	معاف		۵٪
ب - دوربین و آلات عکسی و سینما توگراف و لوازم آنها از قبیل شیشه فیلم کاغذ حساس و غیره لاک عینک و دوربین چوب پنبه بشکل نخنه خشت یا دهان بطری و لامپ چراغ برقی	"	۵٪	۱۰٪
ج - قرن فقلی سوزن سنجاق انگشتانه سکه های متعارف اسباهای بازی و بازیچه تعلیمی از قبیل مکاو الفبا اسباب های بازی نمائی و غیره و انواع دکه	"	۱۰٪	۲۰٪
د - صندوقچه جعبه و قوطی های چوبی یا فلزی روغن های مو و صورت و غیره و اکس و غیره لوازم دفتر و			

نوع مال التجاره	واحد	تعرفه حداقل	تعرفه حداكثر	نوع مال التجاره	واحد	تعرفه حداقل	تعرفه حداكثر
آرایش و سفر انواع عصا فانوس بانضمام فانوس های مازیک فوتوگراف کرامافون و متعلقات آنها اشیاء فازی متفرقه و لوازم خانه و انواع زنك اخبار	از روی قیمت	۵٪	۱۰٪	از روی قیمت	از روی قیمت	۱۵٪	۲۵٪
اشیاء فلزی سرسره و لوازم تدخین و - اسباب بازی و بازیچه غیر از آهنی که در حرف ج قید شده احجار و مرارید بدل سوار نشده بولك کلابتون قیطان فلزی زرورق و غیره	"	۶٪	۱۲٪	"	"	۲۵٪	۵۰٪
ز - اشیاء طلا و نقره بدل ح - اوراق بازی ط - سایر اشیاء بانضمام شمشچه	"	معاف	۵٪	"	"	۲۵٪	۵۰٪
مبل و اثاث البیت از هر قبیل که در تعرفه قید نشده باشد بانضمام ظروف زرین غیر از ظروفی که از فلزات قیمتی ساخته شده اند:	"	معاف	معاف	"	"	۲۰٪	۲۵٪
آ - مبلهای معماری چوبی ساده بدون نقاشی زنك و زینت ب - لامپا های معماری فازی شیشه ای یا چینی با حباب ولی بدون زینت ج - سایر اقسام مبل از قبیل مبلهای سوار شده یا نشده و قطعات و اجزاء مبل نقاشی شده زنك شده لاکی مثبت کاری یا خانم کاری یا مزین از فلزات آئینه چرم و پارچه آئینه های سنك و آئینه های معمولی قاب شده و انواع لامپا ها غیر از آنها بیکه در حرف آ منظور شده ظروف روی بخاری جار چراغ و غیره	"	معاف	معاف	"	"	۱۵٪	۲۵٪
مواد معدنی فلزات و مشتقات آنها:	"	معاف	معاف	"	"	۱۰٪	۲۵٪
آ - مواد معدنی تصفیه نشده از هر قبیل ب - فولاد - چدن آهن سفید با ساده بشکل شمش میله تیر کننده نسجه ز که تنكه صفحه ورق باسیم آهن کهنه و آهن پاره فولاد و آهن ساختمان از قبیل چوب بست	"	معاف	معاف	"	"	۵٪	۸٪
های آهنی پل تنك (انبار) رابل و لوازم راه آهن لوله و بیخ پیچ و میخهای هر چه کل و بیخ پیچ و مهره خار های آهنی پیچ های آهنی و سایر محفظه ها مشابه آنها ج - اشیاء مذکوره فوق که از فلزات دیگر ساخته شده باشد تبصره - دولت ایران حق دارد که از اول فروردین ۱۳۰۸ میزان صدی شش را اضافه نماید د - حروف و کلیشه طبع ه - مسکوکات: ۱ - مسکوکات طلا یا نقره که در مالک اصلی رواج قانونی داشته باشند ۲ - مسکوکات مسی - نیکل و سایر فلزات بی قیمت و ظروف و اشیاء فلزات قیمتی ز - اشیاء فلزی: ۱ - اشیاء آهنی چدنی فولادی و مسی سفید شده لعابی یا غیر آن که در قسمت دیگر از تعرفه منظور نشده باشند ۲ - اشیاء ساخته شده از فلزات دیگر که در قسمت دیگر از تعرفه ذکر نشده تبصره ۱ - اشیاء بیکه قسمتی از آنها از آهن چدن یا فولاد یا مس و قسمت دیگر از بک یا چند فلز دیگر ترکیب شده باشند جزو قسمت ۲ فوق محسوب میگردند تبصره ۲ - قسمت ز منجمه شامل اشیاء ذیل است: قفل و بست - کلون - قفل - چفت - براق در و مبل حلقه - کلید برای قفل و بست در - قطعات منفرجه لامپا - کل میخ پرده - لولا - فنر برای در - نابلوهای اعلان - دست گیره - باد نما - قلاب برای جای رخت زنجیر های کوچک شبکه های فلزی و غیره ساعت و قاب ساعت از هر قبیل میدنا شده یا غیر آن: ۱ - از طلا یا طلای سفید حتی مزین باحجار کریه	از روی قیمت	معاف	معاف	از روی قیمت	از روی قیمت	معاف	معاف

نوع مال التجاره	واحد	تعرفه حد اقل	تعرفه حداكثر
باضمام ساعتی دست بند یا ساعتی کرنر مزجیبی	از روی قیمت	۲۵	۵۰
ب - از سایر فلزات	"	۱۰	۲۵
ج - کارخانه ساعت که جدا گانه وارد شود بااضما؛ قطعات منفصله	"	۱۰	۱۵
کشتی جهاز فایق و قطعات منفصله آنها:			
۱ - قابلهای موتور الکتریکی با غیر آن	معاف		۵
ب - کشتی و جهازات موتوری با متحرك بوسیله الکتریسیته یا بخار بدون رعایت سوختی که استعمال میشود	"		۵
ج - سایر اقسام کشتی و جهاز یمی جهازات شرعی و سایر انواع قایق	"		۵
اشیاء صنعتی و کالکسیون (غیر از آنها تیکه مورد داد و ستد جاریه هستند) برای موزه و اشخاص امانتور (مقصود اشخاصی است که بداد و ستد اشیاء مزبور نپردازند) بانضمام اشیاء عتیقه تمبر پست تابلو های نقاشی و تصاویر دستی قاب نشده و کتب خطی			
ترباک			
انواع کاغذ و متعلقات آنها:			
۱ - خمیر کاغذ	یک تن	۱۰	۲۰
ب - کاغذ های متعارف برای طبع یا لاف مقوا کاغذ مرکب خشک کن کاغذ های کهنه طبع شده که مورد داد و ستد تجارتی باشند کاغذ و مقوای تحریر پاکتهای متعارف کاغذ آب خشک کن کاغذ های میل و دیوار از هر قبیل کاغذ های صافی و کلبه اقسام کاغذ غیر از کاغذ های تجلی ۲ (کاغذ های تحریر و پاکتهای تجلی در جبهه یا محفظه دیگر با ارقام حروف یا علامت یا بدون آنها و کاغذ های تجلی از قبیل کاغذ های صیقلی چینی نقش دار منکته دار مشبک و غیره ۳ (اشیاء کاغذی بانضمام کتابهای محاسبه و دفترچه های خط دار ساده عطریات بغیر از صابونهای عطری	از روی قیمت	۸	۱۵
	"	۱۵	۲۰
	"	۱۲	۲۵
۱ - عطریات الکلی بانضمام جوهر رم و کنیاک و غیره	"	۵۰	۱۰۰

نوع مال التجاره	واحد	تعرفه حد اقل	تعرفه حداكثر
ب - سایر اقسام عطریات بانضمام سرخاب و سفید آب و جوهر های نباتی و جوهر های مصنوعی معطر انواع پوست و مشتقات آنها:	از روی قیمت	۴۰	۷۵
۱ - پوست های خام خشک یا نمک زده غیر از پوستهایی که در قسمت ب و ج ذیل قید شده	یک تن	۱۰۰	۱۰۰
ب - پوست خام بره	از روی قیمت	۸	۱۵
ج - پوست های خام روباه خز و غیره	"	۱۰	۲۰
د - پوستهای آماده:			
۱ - برای لباس	"	۱۵	۲۵
۲ - دباغی شده چرم یا تیراج	یک تن	۴	۷
۳ - چرمهای ملون	"	۶	۲۰
۴ - چرمهای برقی لاک سائری یا بلنار	"	۱۰	۳۰
۵ - اشیاء جرمی از هر قبیل بانضمام اشیاء بلغاری انواع کفش و اشیاء سراجی	از روی قیمت	۱۵	۲۰
احجار بانضمام احجار کریمه و مروارید:			
۱ - احجار کریمه و مروارید ساخته یا غیر آن	"	۲۵	۵۰
ب - احجار متعارف ساخته بانضمام سنگهای مرهم و سنگ فرش	معاف		معاف
ج - احجار متعارف اره شده صیقلی و حجاری شده بانضمام اشیاء سنگی مرمری و غیره باستثنای ظروف تجمل مجسمه و غیره مخصوص اثاثه که جزء میل و اثاث الیبت محسوب میشوند	"	۱۰	۲۰
د - سنگ لوح برای نام بانضمام سنگ لوحهای مصنوعی ظروف کلی از هر قبیل بااستثنای اشیاء تکمیل شده که برای زینت یا میل خانها بکار میروند	صد تن	۲ قران	۵
آ - آجر و سفال تنبوشه - خشت - کلدان و سایر اشیاء کلی متعارف حتی آنها تیکه رنگ و روغن یا لعاب داشته باشند	از روی قیمت	۱۰	۱۵
ب - بدل چینی و چینی از هر قبیل	"	۱۰	۲۰
باروت و مواد قابل احتراق:			
آ - باروتهای متعارف برای تفک و غیره و باروتهای سفید			

نوع مال التجاره	واحد	تعرفه حداقل	تعرفه حداکثر
رنگهای مایع و خشک و رنگهای برقی (ورنی)			
آ - قرمز دانه صنعتی با حیوانی و سایر اقسام رنگهای طبیعی باستثنای نیل	از روی قیمت	۱۰	۱۵
ب - نیل طبیعی یا ترکیبی	" "	۱۵	۲۵
ج - سایر اقسام رنگهای ترکیبی باستثنای رنگهای مایع ترکیبی که ورودشان ممنوع است	" "	۲۰	۴۰
تبصره - دولت حق دارد که میزان صدی ۲ را از اول فروردین ۱۳۰۸ اضافه کند			
د - رنگهای روغنی برقی دار (ورنی)			
۱ - الکلی	یکم باظرف	۵	۷
۲ - سایر اقسام	" "	۳	۷
تبصره ۱ - اداره گمرکات با صلاح دید شیمیست متخصص خود صورتی از رنگهای ترکیبی که درود آنها ممنوع است مگر آنکه دارای نبات و سایر شرایطی که برای رنگ کردن فرش لازم است دارا باشند تهیه و آنرا همیشه کامل نگاه خواهد داشت و ورود رنگهای ترکیبی غیر نبات نا تصمیم دیگری ممنوع است			
تبصره ۲ - نظر به تقاضای که باید در ورود و فروش و استعمال رنگهای ترکیبی بعمل آید اداره گمرکات نظامنامه تهیه خواهد نمود جاری قواعد نبات رنگهای ترکیبی و شرایطی که ورود آنها منوط بان است			
نباتات و مواد نباتی که مخصوصاً در تعرفه قید نشده اند با انضمام گیاههای حیه کلها و رنگهای خنثی نشده لبلاب (هوبلون) نی تفاله نباتات تخم و تخمه مانند تخم شاهدانه کتان کنجد پنبه و غیره یعنی آنهائیکه در یکی از مواد ذیل تعرفه ذکر نشده باشند - حیوانات و ماکولات			

نوع مال التجاره	واحد	تعرفه حداقل	تعرفه حداکثر
خوراکی و دواجات ادویه جات یا عطریات			
شیشه آلات			
آ - جامهای شیشه متعارفی نی رنگ			
۱ - کمتر از ۵۰ دسیمتر مربع	یکم	۰٫۲۵	۱
۲ - ۵۰ دسیمتر مربع و بیشتر	"	۰٫۴۰	۱
ب - بطری - کوپ - قرابده حق سبد دار و شیشه های خالی یا مملو از موادی که حقوق گمرکی بانها تعلق نمیکبرد			
۱ - از شیشه متعارفی	"	۰٫۲۰	۰٫۵۰
۲ - از شیشه سفید یا رنگین	"	۰٫۲۵	۱
۳ - شیشه های لیمونادی و سایر بطری های نظیر آنها از شیشه ضخیم			
ج - آئینه های بیقاب کمتر از ۵۰ دسیمتر مربع	از روی قیمت	۸	۱۵
د - اشیاء شیشه مزین یا فی زینت و اشیاء بلورین فی زینت اوله لامپای شیشه ساعت تخت های شیشه برای سنک فرش و غیره باستثنای ظروف و اشیاء نجملی	" "	۶	۱۵
ه - سایر اقسام شیشه آلات با انضمام آئینه های بیقاب بیش از ۵۰ دسیمتر مربع جامهای شیشه رنگین نقاشی شده مات یا کفنده اشیاء بلوری یا زینت از قبیل تصاویر کفنده بوسیله قلم یا آسید نقاشی شده میناشده مطلقاً مفضض پنبه های زیشه و غیره باستثنای ظروف و اشیاء نجملی			
تبصره ۱ - اشیاء شیشه یا بلوری یا پایه بست یا زینت فلزی قیمتی جزو اشیاء فلزی محسوب میشوند در صورتیکه قیمت فلزی که در آنها بکار رفته بیش از قیمت			

نوع مال التجاره	واحد	تعرفه حداقل	تعرفه حداكثر
شیشه باشد بصره ۲ - اشیاء شیشه با بلوری با پایه بست یا زینت فلز غیر قیمتی جزو میل یا خرازی محسوب میشوند کالسکه و درشکه و وسایل نقلیه چرخ دار از هر قبیل و باستانی وسایل نقلیه هوایی و کشتی و جهاز و قطعات منفصله آنها آ - عرابه و سایر وسایل نقلیه چرخ دار بانضمام کامیون های بزرگ و کوچک و دلیجانهای موتور دار بانی موتور واگون و کالسکه های راه آهن تراموای و آمینو-های که بیش از شش نشیمن داشته باشند صرف نظر از وسیله حرکت آنها و قطعات منفصله آنها اب - اتومبیلهای سواری که بیش از سه هزار تومان قیمت داشته باشند ج - سایر اقسام وسایل نقلیه بانضمام درشکه و کالسکه های سبک اجبی دو چرخه و سه چرخه بائی اتوموبیل غیر از آنها بلکه در قسمت ب فوق ذکر شده موتورسیکلت و سبدهای آن د - قطعات منفصله آنها بصره برای موتور رجوع شود بماشین آلات ۵۵ - سایر اقسام امتعه که در تعرفه مخصوصاً ذکر نشده			
	از روی قیمت	۱۰	۲۵
		معاف	
		معاف	
		۱۰	۲۵
		۱۰	۲۵
		۱۰	۲۵

نوع مال التجاره	واحد	حقوق گمرکی
حقوق صادرات		
حیوانات ذیروح		
۱ - الاغ	راس	۲۰
ب - شتر	نفر	۱۰۰
ج - اسب و مادیان	راس	۶۰
د - کره	۱	۶۰
ه - قاطر	۲	۸۰
و - عوامل		
۱ - گاو ماده گاو نر (و رزاق)	فرد	۲۰
۲ - گوساله کمتر از یکسال	۲	۵
۳ - گاو میش	۲	۲۰
ز - اغنام		
آ - بزک		
۱ - میش و بز ماده	راس	۱
ب - قوچ و بز نر	۲	۵۰
۲ - بره و بزغاله	۲	۲۵
ج - طیور اهلی	از روی قیمت	۵
ط - طیور و حیوانات صید	۲	۵
ی - سایر اقسام حیوانات	۲	۵
اسلحه و متعلقات آنها بانضمام قطعات منفصله باستانی تفنگهای شکاری تفنگ های کوتاه و طپانچه های تفریحی بصره - هر مسافری میتواند با اجازه مخصوص رئیس محلی	منوع	

نوع مال التجاره	واحد	حقوق گمرکی		نوع مال التجاره	واحد	حقوق گمرکی				
		فران	بکین			فران	بکین			
کمرک بک طپانچه رولور یا بک اسلحه قطعه برنده با خود صادر نماید حبوبات و ماکولات و کنسرو های خوراکی غیر از مشروبات				۱ - غلات خوراکی از قبیل گندم برنج پاك کرده دوسر جو و سایر غلات خوراکی غیر مذکور مانند ارزن مالت و غیره			۱۵			
								۲ - برنج پاك نکرده (شلتوك) رجوع شود بتبصره تبصره - صدور برنج پاك نکرده در صورتی ممکن است که به حد اکثر به نسبت ۲۰٪ برنج پاك نکرده و ۸۰٪ برنج پاك کرده مخلوط باشد	۱۰	
								ب - آرد های ماکول		۱۰۰ عدد
								ج - تخم طیور اهلی یا طیور صیدی		
د - ماهی										
۱ - نازم یا منجمد ۲ - نمک زده یا دودی که خشک صادر شود ۳ - محفوظ ۱ - در قوطی - - کوزم - بطری - یا سایر ظروف سر بسته مشابه آنها ب - در سایر ظروف ۴ - خاویار از هر قبیل دواجات				۱ - نازم یا منجمد ۲ - نمک زده یا دودی که خشک صادر شود ۳ - محفوظ ۱ - در قوطی - - کوزم - بطری - یا سایر ظروف سر بسته مشابه آنها ب - در سایر ظروف ۴ - خاویار از هر قبیل دواجات			۱۰			
								بکین		
								بکین		
								بکین باظرف		
۱ - آنقوزم ب - کتیرا				ازروی قیمت						

نوع مال التجاره	واحد	حقوق گمرکی		نوع مال التجاره	واحد	حقوق گمرکی	
		فران	بکین			فران	بکین
ج - سایر انواع صمغ مواد نسجی و متعلقات آنها ۱ - فرشهایی که در آنها رنگی غیر از رنگهاییکه قانوناً ورود آنها مجاز است استعمال شده باشد تبصره حقوق گمرکی فوق فقط برای سال ۱۳۰۷ و در سنه ۱۳۰۸ دولت مکلف است بآن تجدید نظر نماید	ازروی قیمت			۵			
۶ اشياء صنعتی و ککسپون مستخرج از حفریات یا غیر آن تبصره صدور این قبیل عتیقیات فقط با اجازه مخصوص وزارت معارف ممکن است				۶			
۷ تریاک ۸ پوستهای خام ۱ - پوستهای بره برای لباس که طول آنها از گردن تا دم بیش از ۵۵ سانتیمتر نباشد ۱ - پوستهای معروف بجاج طرخان ۲ - پوست های معروف بشیراز ۳ - پوست های خراسان ۴ - سایر انواع پوست ب - سایر اقسام پوست های خام برای لباس از قبیل پوست خز لوتر روباه سمور بوز پلنگ و غیره صروارید اصل سوار نشده بانضیام صروارید هائی که فقط برشته کشیده شده اند	بکین			۷			
۹ سایر اقسام مال التجاره	ازروی قیمت			۹			
۱۰				۱۰			

صورت فوق ضمیمه قانون تعرفه گمرکی و اجازه انعقاد قرار داد های گمرکی مخصوص با دول خارجه بوده و صحیح است
رئیس مجلس شورای ملی حسین پیرنیا